

Beleid Minima en Schulden

Gemeente Hof van Twente

Inhoudsopgave

Visie.....	2
Samenvatting	4
Samenvattend: huidig- en nieuw beleid Minimaregelingen/Schuldhelpverlening	5
Hoofdstuk 1. Inleiding.....	6
Hoofdstuk 2. Armoede en schulden	7
2.1 Wat is armoede?	7
2.2 Wat zijn problematische Schulden?	8
2.3 Armoede en schulden een ingewikkeld probleem	9
2.4 Opgroeien in armoede	9
2.5 Armoedeval	10
2.6 Financiële stress	10
2.7 Lage basisvaardigheden	10
2.8 Wettelijk Kader	10
Hoofdstuk 3. Hof van Twente in Beeld	13
Hoofdstuk 4. Beleid herijken	15
Hoofdstuk 5. Minimaregelingen.....	17
5.1 Wat gaan wij doen?.....	17
5.2 Minimaregelingen - Bijzondere Bijstand.....	17
5.3 Minimaregelingen – Stichting Leergeld/Sam& voor alle kinderen	23
Wat zijn de gevolgen als de minimavoorziening worden aangevraagd bij Stichting Leergeld/Sam& voor alle kinderen?.....	23
Hoofdstuk 6. Preventie en Schuldhelpverlening	24
6.1 Visie Schuldhelpverlening	24
6.2 Waar houden wij rekening mee/wat doen wij.....	24
6.3 Wat willen wij bereiken	27
6.4 Wat gaan wij doen?.....	27
Hoofdstuk 7. Lage basisvaardigheden.....	28
7.1 Visie.....	28
7.2 Wat doen wij.....	28
7.3 Wat gaan wij doen.....	29
Hoofdstuk 8. Re-integratie en Participatie	30
8.1 Visie.....	30
8.2 Wat doen wij.....	30
Hoofdstuk 9. Communicatie, bereik	33
9.1 Wat doen wij al	33
9.2 Wat gaan wij extra doen?.....	33
9.3 Hoe gaan wij het organiseren?	34
Hoofdstuk 10. Middelen	35
10.1 Hof van Twente	35
10.2 Landelijke regelingen	35

Visie

Alle inwoners (moeten) kunnen meedoen, ook de inwoner met een laag inkomen. We hebben in de afgelopen jaren al veel gedaan op het gebied van armoede- en schuldenaanpak. De uitdaging blijft om de samenhang en de samenwerking te vergroten. Het versterken van ons bestaande aanbod en het ontwikkelen van nieuwe vormen van ondersteuning. De behoefte van inwoners en samenwerkingspartners zijn heel belangrijk. We kijken ook naar landelijke voorbeelden die werken en naar nieuwe inzichten door onderzoek. We moeten wel eerlijk zijn over wat haalbaar is. De gemeente kan niet alle belemmeringen in het leven van onze inwoners wegnemen.

Vanuit de visie Gezonde Verbinding richten we de aandacht op wat belangrijk is voor onze inwoners, dat het goed gaat met onze inwoners en hoe snel zij herstellen. Zo'n 81 procent van de inwoners doet geen of slechts zeer incidenteel een beroep op één of meerdere sociale voorzieningen. Deze visie richt zich enerzijds op het meer kwetsbare deel van onze inwoners (19%) die tijdelijk of zelfs permanent een beroep doen op voorzieningen, zoals een uitkering, zorg of gezinsondersteuning. Zij zullen (voor zo ver als mogelijk) aangesproken worden op hun vermogen zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Zij dienen te ervaren dat hun hulpvragen niet afzonderlijk, maar in samenhang opgepakt worden.

In onze visie staan de inwoners van de gemeente Hof van Twente centraal, met de overtuiging dat iedereen de ambitie heeft om een actieve rol te spelen in de samenleving. We geloven dat participatie waarde toevoegt aan het individu (meer autonomie, zelfvertrouwen, gezondheid, minder eenzaamheid) en aan onze samenleving als geheel (minder zorgkosten, gunstig voor de economie, enzovoort).

Als gemeente kunnen we het lage inkomen dat een deel van onze inwoners heeft niet verhogen. Het inkomensbeleid is een taak van het Rijk. Minimabeleid daarentegen is wel een taak van de gemeente. Daarnaast kan een deel van onze inwoners met een bijstandsuitkering, een nabestaandenuitkering, een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA of Wajong) of om persoonlijke redenen geen hoger inkomen krijgen. En zelfs voor de werkende met een minimuminkomen is dat niet altijd mogelijk. We stellen alles in het werk om inwoners met een bijstandsuitkering te ondersteunen op weg naar een duurzame (betaalde) werkplek en om deze te behouden. Om hen zo een beter financieel en sociaal uitzicht te bieden.

Primair zijn onze inwoners zelf verantwoordelijk voor aspecten zoals gezondheid, levensonderhoud en zinvolle dagbesteding. Talrijke informele en maatschappelijke organisaties dragen bij of streven naar om de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners op diverse terreinen te vergroten. Hof van Twente kenmerkt zich door een sterke gemeenschapszin "noaberschap".

In de samenleving die we voor ogen hebben, staat niemand buitenspel. Iedereen is waardevol, onze inwoners kunnen veilig en comfortabel wonen, jongeren groeien veilig op tot verantwoordelijke en zelfstandige volwassenen. Dit draagt bij aan een gezond leven.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Vanuit de visie 'iedereen doet mee' is het doel van onze armoede- en schuldenaanpak: dat we de kansen van inwoners willen vergroten om mee te kunnen doen in de (Hofse) samenleving. Ook en juist voor mensen waarvoor meedoen niet vanzelfsprekend is, door bijvoorbeeld armoede, gender, culturele achtergrond, inwoners met beperkte basisvaardigheden of beperking.

SAMENHANGENDE AANPAK

Het college ziet de aanpak van armoede als een gezamenlijke opgave. Alleen een domein overstijgende aanpak, waarbij de verschillende beleidsterreinen, expertises, instrumenten en kansen slim en samenhangend worden gecombineerd, leidt tot succes. De ingewikkelde en veelkoppige armoedeproblematiek raakt bijna alle terreinen waar we als gemeente verantwoordelijk voor zijn: zorg en gezondheid, onderwijs en cultuur, jeugd, financiën, werk en economie, wonen en wijken, veiligheid, samenleven en integratie en duurzaamheid. Zowel het bestuur als de collega's in de uitvoering en maatschappelijke partners moeten goed samenwerken.

SAMEN MET DE GEMEENSCHAP

Armoede is een probleem dat de hele gemeente en gemeenschap aangaat, iedereen is nodig: inwoners, ervaringsdeskundigen, vrijwilligers, de wetenschap, bedrijven, scholen en maatschappelijke instellingen.

We zijn samen verantwoordelijk. De gemeente heeft een verbindende rol. Er zijn nu al vele goede en waardevolle initiatieven in de Hof van Twente om armoede aan te pakken en/of de gevolgen van armoede te verzachten. De verbinding, samenwerking en afstemming tussen al deze partners is een belangrijke sleutel tot succes. Dit wordt opgepakt in het nieuwe beleid in een steeds doorlopende cyclus.

BESTAANSZEKERHEID ALS VERTREKpunt

Uit onderzoek blijkt dat armoede en schulden uitzicht op een beter bestaan in de weg staan. Ze werken verlamdend en remmen de persoonlijke groei. Voor onze inwoners met schulden, is een stabiele en gezonde (financiële) situatie het belangrijkste. Een cursus financiële zelfredzaamheid of een taalcursus behoort tot de mogelijkheden. Met andere woorden: bestaanszekerheid staat aan de basis van een aanpak die werkt binnen het hele sociaal domein!

Vanuit dit startpunt ondersteunen we inwoners met armoede en schulden om stappen te zetten naar een betere toekomst. Het aanbieden van gelijke kansen en het bieden van uitzicht staat voorop.

VROEG, LAAGDREMPELIG

Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk te signaleren als mensen niet weten hoe ze rekeningen moeten betalen of hoe de administratie werkt. Zo voorkomen we dat ze grote schulden opbouwen.

Als mensen zijn vastgelopen en (problematische) schulden hebben, is het lastig om hieruit te komen, het zogenaamde “doenvermogen” ontbreekt. Mensen die (financiële) stress ervaren zijn vaak niet meer in staat om zelf actie te ondernemen en hulp te vragen. Een actieve klantbenadering is nodig om mensen te helpen. De gemeente of andere maatschappelijke partners zetten de eerste stap naar de inwoner met financiële problemen.

Armoede en Schuldhulpverlening (en alles wat hierbij hoort) heeft te maken met beeldvorming, stigmatisering en imago. Veel mensen ervaren een drempel om hulp te vragen. Of schamen zich om op tijd zaken te bespreken. Het vraagt veel moed om hierover te praten. Een respectvolle benadering, vertrouwen en erkenning, positieve ondersteuning zonder oordelen, focus op eigen veerkracht en regie zijn daarbij noodzakelijk.

BEVORDEREN KANSELIJKHEID

We moedigen kanselijkheid aan en bieden hulp aan wie dat nodig heeft. Iedere inwoner verdient de kans zich maximaal te kunnen ontwikkelen. Wanneer het ontbreken van geld een hindernis vormt bij deze ontwikkeling, zetten we ons in om deze hindernissen weg te nemen.

Inwoners die moeite hebben zichzelf te redden, helpen we met minimaregelingen. We hebben mogelijkheden om mensen aan werk te helpen. Ook bieden we zorg aan de inwoners die dit nodig hebben.

Ieder kind verdient de beste start van zijn of haar leven en een eerlijke kans op een goede toekomst. Met een uitgebreid lokaal en regionaal programma werken we aan het verkleinen van gezondheidsverschillen en aan het verbeteren van de sociaaleconomische situatie.

BENUTTEN VAN WETENSCHAPPELIJKE EN ERVAREN INZICHTEN

De wetenschap biedt bruikbare kennis over factoren die bijdragen tot (langdurige) armoede. Ook zijn de nadelige gevolgen van armoede op gezondheid, emotioneel welzijn, samenleven en kansen aangetoond. Dit geldt in het bijzonder voor de invloed die het opgroeien in armoede heeft op kinderen, jongeren en latere volwassenen. Met behulp van deze kennis proberen we de oorzaken van armoede beter aan te pakken. Ook proberen we te voorkomen dat mensen in armoede leven en dat armoede van generatie op generatie over gaat. We moeten investeren in het steeds verbinden van nieuwe (wetenschappelijke) inzichten met de praktijk. En – al lerend, – te komen tot een steeds weer vernieuwende, aanpak die werkt. Dit doen we samen met landelijke platforms en kenniscentra en lokaal met andere gemeenten.

Samenvatting

Van alle 15.575 huishoudens in de Hof van Twente zijn naar schatting 919 huishoudens (6,0%) die rondkomen van een inkomen tot maximaal 120% van het wettelijk sociaal minimum (Wsm). Van alle 6514 kinderen in de Hof van Twente groeien naar schatting 505 kinderen (7,75%) in een huishouden met een inkomen tot 120% Wsm.

In de Hof van Twente ontvangen 186 huishoudens een vorm van Schuldhulpverlening. Van deze 186 huishoudens ontvangen 90 huishoudens een inkomen tot 120% Wsm, waarvan 48 huishoudens een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangt.

We willen de kansen vergroten voor inwoners om volledig deel te nemen aan de (Hofse) samenleving en streven naar een gezonde financiële situatie voor al onze inwoners. Wij streven naar een (nog) beter bereik:

1. Op 1 januari 2026 hebben wij een stijging van 20% van het gebruik van de minimaregelingen in de minimadoelgroep gerealiseerd, door de bekendheid van de regelingen te vergroten.
2. Op 1 januari 2026 hebben wij een stijging van 20% van het aantal contactmomenten met inwoners over problematische schulden, waarbij wij focussen op preventie en vroegtijdige ondersteuning.
3. Gelijke kansen voor alle kinderen, zodat zij volledig kunnen deelnemen aan de samenleving en een stevige basis kunnen leggen voor hun toekomst.
4. Een eenvoudige en toegankelijke dienstverlening voor alle inwoners.
5. Een sterk samenwerkingsverband tussen verschillende maatschappelijke partners met een domein overstijgende aanpak.

We starten bij de bron, bij de aanpak van armoede en lage basisvaardigheden. Onze dienstverlening kent een persoonlijke aanpak en waar nodig passen wij maatwerk toe. Integrale aanpak is essentieel, binnen het sociaal domein, maar ook domein overstijgend.

Wat gaan we doen?

- We sluiten aan bij Stichting Leergeld, "Sam& voor alle kinderen". Daarmee worden bestaande voorzieningen behouden en sommige voorzieningen uitgebreid.
- We sluiten aan bij Volwassenfonds Sport en Cultuur. Daarmee worden bestaande voorzieningen voor volwassenen zoals nu ondergebracht in het participatiefonds behouden en worden de mogelijkheden om deel te kunnen nemen aan sport of cultuur activiteiten verruimd.
- We breiden minimaregelingen voor volwassenen uit met maatschappelijke participatie en een bijdrage voor een fiets.
- We gaan het bedrag van de individuele inkomenstoelage verhogen en maken een splitsing in huishoudens gehuwd/samenwonenden met en zonder kinderen.
- We gaan de collectieve Zorgverzekering Menzis, GarantVerzorgd 1, 2 en 3 uitbreiden met een mogelijkheid tot het verzekeren van het wettelijk eigen risico.
- We zorgen ervoor dat inwoners duidelijkheid hebben over welke regelingen beschikbaar zijn en dat de informatie gemakkelijk te vinden is. We vereenvoudigen de aanvraagprocedures.
- We zetten in op de certificering van het Digi-Taalhuis en het proactief screenen op lage basisvaardigheden.

Hoe gaan we hier de financiële voor middelen vinden?

De minimaregelingen voor kinderen en volwassenen worden uitgevoerd door begrote budgetten in te zetten, verschuiving van budgetten en door extra middelen (budget) toe te voegen:

- Voor de minimaregeling de collectieve Zorgverzekering Menzis vindt er een verschuiving van het budget plaats vanuit de bijzondere bijstand chronisch zieken.
- Voor de minimaregeling individuele inkomenstoelage, maatschappelijke participatie en Volwassenfonds Sport en Cultuur wordt een verzoek ingediend om het te begroten budget te vergroten.
- Om dit beleid uit te voeren wordt een verzoek ingediend om de bestaande formatie, vanaf 1 januari 2026 te verduurzamen.

Samenvattend: huidig- en nieuw beleid Minimaregelingen/Schuldhulpverlening

Bestaande voorzieningen worden behouden

- Fashioncheque
- Kindpakket (financiële bijdrage)
- Computer/laptop/Chromebook voor gezin
- Zwemles A en B
- Jeugd Sport- en Cultuurfonds

Nieuw

Bovenstaande bestaande voorzieningen worden ondergebracht bij:

Voorzieningen voor kinderen

- Stichting Leergeld, Sam& voor alle kinderen. (Uitvoering minimaregelingen voor kinderen tot en met 17 jaar)

Voorzieningen voor volwassenen

- Volwassenfonds Sport en Cultuur
- Minimaregelingen volwassenen
  - Fiets
  - Maatschappelijke participatie vanaf 18 jaar
  - Voucher kringloop

Bestaande voorzieningen worden uitgebreid

- Uitbreiden Collectieve zorgverzekering Menzis met verzekeren wettelijk eigen risico voor alle pakketten van de gemeentepolis
- Verhogen individuele inkomenstoelag en toevoegen huishouden gehuwden/samenwonenden met kinderen

Bestaande voorzieningen Schuldhulpverlening worden behouden

- Regeling uitstroom bijstandsgerechtigden (RUB)
- Vroeg erop af
- Reguliere Schuldhulp
- Adviesrecht Bewindvoering

Nieuw

- Pilot Jongeren en Schulden
- Uitstroom - Budgetcursus

Bestaand re-integratie/participatie behouden:

- Begeleiding inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt
- Begeleiding statushouders
- Inzet op PrO/Vso Jongeren
- Uitvoering Belofte 5, Twentse belofte

Bestaand digitale hulpmiddelen behouden:

- Bereken uw recht
- Nederlandse Schuldhulproute
- Geldfit
- Geldzaken
- Mijn Inkomen

Nieuwe inzet basisvaardigheden:

- Certificering Digi-Taalhuis
- Plan van aanpak Lage Basisvaardigheden
- Training financiële zelfredzaamheid

Hoofdstuk 1. Inleiding

In dit beleid nemen we u mee in de keuzes die de gemeente Hof van Twente voor de komende jaren maakt op het gebied van armoede en schulden. We nemen u mee in onze visie en doelen. Daarnaast schetsen we hoe we deze doelen willen bereiken en hoe we het beleidskader beoordelen en bewaken. Dit beleidskader is tot stand gekomen na een evaluatie van onze activiteiten van de afgelopen jaren, onderzoek en analyse van zowel landelijke als lokale ontwikkelingen, en in nauwe samenwerking met onze partners, inwoners en de gemeenteraad.

Nederland is een van de meest welvarende landen op onze aardbol. Tegelijkertijd leven mensen in armoede en groeien kinderen op in gezinnen die niet rond kunnen komen. Het verschil tussen arm en rijk wordt steeds groter. Met alle gevolgen van dien. De gemeente Hof van Twente heeft primair een verantwoordelijkheidsplicht naar de inwoners die in armoede leven, maar zeker ook naar de omgeving en de gehele maatschappij. De gevolgen van armoede zijn groot, individueel en maatschappelijk.

'Iedereen doet mee in de Hof van Twente'

Het structureel bestrijden van armoede vergt veel tijd. Initiatieven dienen gericht te zijn op het beïnvloeden van de oorzaken en directe gevolgen van armoede. Denk aan het wegnemen van de gevolgen van schaarste waardoor inwoners hun (financiële) speelruimte terugkrijgen, interventies die gericht zijn op kinderen om sociale uitsluiting te voorkomen en op ouders om ruimte te creëren om te kunnen opvoeden.

Kinderen hebben onze prioriteit. Om de vicieuze cirkel van intergenerationele armoede te doorbreken, is het essentieel om te investeren in levensvaardigheden voor zowel kinderen als ouders in armoede. Naast het verstrekken van materiële hulp is het versterken van hun persoonlijke ontwikkeling van groot belang. Kinderen die in armoede leven, ervaren vaak meer stress en lopen achter in hun ontwikkeling. Het bevorderen van gelijke kansen is niet alleen in het belang van het individuele kind maar ook van de samenleving als geheel. Gebleken is dat het op individueel niveau voor kinderen en jongeren nadelig is als zij onvoldoende de kans krijgen om zich te kunnen ontplooien. Kinderen en jongeren die minder bevoorrecht zijn ondervinden daarvan ook op latere leeftijd de nadelige gevolgen.

Zo heeft kansenongelijkheid een relatie met het (toekomstig) inkomen. Kinderen van ouders met een lagere sociaaleconomische positie blijken kwetsbaarder te zijn gedurende hun schoolloopbaan. Dit resulteert in een situatie waarin zij met een minder gunstige startpositie de arbeidsmarkt betreden en ook meer kans hebben om in een lagere sociaaleconomische positie terecht te komen. Andere factoren die van invloed zijn op onderwijs- en arbeidsmarktkansen en het inkomen dat kinderen later zullen bereiken, zijn onder meer de buurt waarin kinderen opgroeien, geslacht, etnische achtergrond en gezondheid.

Daarnaast is het van cruciaal belang dat inwoners ondersteuning ontvangen bij de uitdagingen die ze met ons bespreken. We streven naar laagdrempeligheid en willen samen met onze gemeenschap de dieperliggende oorzaken van armoede aanpakken, met als uiteindelijk doel armoede tot het verleden te laten behoren.

Hoofdstuk 2. Armoede en schulden

CIJFERS

Momenteel wonen er 35.266 personen in de Hof van Twente. Er zijn totaal 15.575 huishoudens. (Cijfers zijn gebaseerd op gemeentelijke registratiegegevens. Landelijke cijfers zijn afkomstig van het CBS)

Van alle huishoudens in de Hof van Twente moet naar schatting:

- 661 huishoudens (4,3%) rondkomen van een inkomen tot maximaal 100% Wsm
- 919 huishoudens (6,0%) rondkomen van een inkomen tot maximaal 120% Wsm
- 1.168 huishoudens (7,7%) rondkomen van een inkomen tot maximaal 130% Wsm

Van alle kinderen (6514) in de Hof van Twente groeien naar schatting:

- 381 kinderen (5,8%) op in een gezin met een inkomen tot 100% Wsm
- 505 kinderen (7,8%) op in een gezin met een inkomen tot 120 % Wsm
- 599 kinderen (9,2%) op in een gezin met een inkomen tot 130% Wsm

In de Hof van Twente ontvangen 186 huishoudens een vorm van Schuldhulpverlening. Van deze 186 huishoudens is 48% (90 huishoudens) in beeld als minimahuishouden. De 90 huishoudens die gebruik maken van Schuldhulpverlening is 12,9% van de doelgroep 120% Wsm, die de gemeente al kent. Van de 90 huishoudens heeft 53% een uitkering op grond van de Participatiewet.

In dit hoofdstuk zetten we in het kort alle informatie die als basis dient voor dit beleidskader op een rij. Voor een betere leesbaarheid en duidelijkheid behandelen we armoede en schulden als aparte onderwerpen, ondanks dat ze vaak raakvlakken hebben.

2.1 Wat is armoede?

Armoede wordt door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) gedefinieerd als een langdurige situatie waarin mensen niet beschikken over de middelen die in hun samenleving als minimaal noodzakelijk worden beschouwd voor goederen en voorzieningen. De beoordeling of iemand als arm wordt beschouwd, hangt af van wat in de specifieke samenleving als minimaal noodzakelijk wordt beschouwd (relatieve armoede). Hierdoor is armoede in Nederland niet direct vergelijkbaar met armoede in landen waar bijvoorbeeld hongersnood en droogte heersen (absolute armoede).

Bovendien is de definitie van armoede in het hedendaagse Nederland aanzienlijk anders dan die in het Nederland van net na de Tweede Wereldoorlog, gezien de aanzienlijke maatschappelijke veranderingen in de loop der jaren. Normen voor minimaal noodzakelijke uitgaven waren destijds heel anders. Het begrip armoede verwijst ook naar een langdurige situatie, waarbij incidentele situaties waarin iemand gedurende een enkele maand een laag inkomen heeft, over het algemeen niet onder deze definitie vallen.

OORZAKEN

Armoede kent vaak diverse onderliggende oorzaken. Voorbeelden van mogelijke aanleidingen zijn werkloosheid, een slechte gezondheid, lage basisvaardigheden en psychische problemen. Bovendien kunnen ingrijpende gebeurtenissen zoals een echtscheiding of het overlijden van een partner bijdragen aan financiële moeilijkheden. Naast persoonlijke factoren wordt armoede ook beïnvloed door sociologische aspecten, waarbij de familie of wijk waarin men opgroeit een rol kan spelen. Dit wordt aangeduid als de overerving van armoede.

- **Maatschappelijke oorzaken**
  - Structureel
    - Demografische ontwikkelingen: vergrijzing en migratie
    - Technologische ontwikkelingen: automatisering en digitalisering
    - Economische ontwikkelingen: laagconjunctuur en werkloosheid.
  - Tijdelijk
    - Financiële crisis (2008-2013)
    - Coronacrisis (2020-2022) en Energiecrisis (2022-)

- **Persoonlijke oorzaken**
  - Levensloopgebeurtenissen: geboorte, relatiebreuk, partnerverlies of ziekte.
  - Lage basisvaardigheden Financiële en arbeidscompetenties
- **Beleidsmatige oorzaken**
  - Focus op arbeidsparticipatie gaat ten koste van inkomensbescherming
  - Complexiteit van het stelsel van sociaal minimum werkt niet-gebruik in de hand en beperkt participatie.
  - Grote lokale verschillen in minimaregelingen.
  - Fricities tussen lokale inkomensregels en landelijke belastingregels.

GEVOLGEN

Armoede vormt een aanzienlijk vraagstuk dat verder reikt dan slechts het onvermogen om rekeningen te betalen. Mensen die in armoede verkeren, lopen het risico op sociaal isolement, omdat zij bijvoorbeeld niet over voldoende middelen beschikken om deel te nemen aan activiteiten. Daarnaast heeft armoede negatieve gevolgen, waaronder verminderd geluk, verhoogde stress, stigma en schaamte, en een afgenomen gevoel van controle over de eigen situatie. Armoede resulteert in een focus op de korte termijn, wat het moeilijker maakt om effectief te functioneren en weloverwogen beslissingen te nemen op de langere termijn. Deze impact is merkbaar op verschillende levensgebieden, zoals inkomen, arbeid, huisvesting, onderwijs, gezondheid, vrije tijd en sociale interacties. De uitsluitingen binnen deze levensdomeinen zijn onderling verbonden en versterken elkaar.

Zo vormt armoede een negatieve spiraal. Dit is de zogenoemde cirkel van armoede, waaruit het vaak moeilijk ontsnappen is. Om deze vicieuze cirkel te doorbreken, kijken we niet alleen naar het geldaspect van armoede, maar ook naar de psychologische kant ervan.

2.2 Wat zijn problematische Schulden?

We spreken van problematische schulden als redelijkerwijs te voorzien is dat een natuurlijk persoon niet langer in staat is zijn schulden te voldoen, of als hij zich in de toestand bevindt dat hij heeft opgehouden te betalen. In dergelijke situaties zijn mensen niet meer in staat om hun uitstaande rekeningen te betalen, wat leidt tot het ontstaan van nieuwe schulden. Concreet wordt er gesproken van problematische schulden wanneer het onwaarschijnlijk is dat iemand zijn schulden binnen een periode van 3 jaar kan aflossen.

Bij het aanpakken van schuldenproblematiek doet zich het aanzienlijke probleem voor dat mensen zich vaak pas laat melden bij de Schuldhulpverlening. Gemiddeld wachten mensen vijf jaar na het ontstaan van de eerste betalingsachterstanden voordat ze hulp zoeken. Dit wordt veroorzaakt door verschillende redenen, waaronder schaamte om toe te geven dat men moeite heeft met het beheren van de financiën, de verwachting dat men zelf een oplossing kan vinden en onbekendheid met de weg naar hulpverlening, mogelijk verergerd door taalproblemen en een beperkt sociaal netwerk.

Het gevolg van dit uitstel is dat wanneer iemand uiteindelijk hulp zoekt bij de Schuldhulpverlening, de schuld fors is opgelopen en betrekking heeft op meer dan 1 crediteur. Het benadrukt dus het belang van een vroegtijdige aanpak van schuldenproblematiek. Vroegsignalering van schulden, Vroeg Eropaf is een instrument dat hiervoor wordt ingezet.

OORZAKEN

Net als bij armoede zijn er meerdere oorzaken waardoor mensen in te schulden komen. Vaak zijn het zogeheten life-events, zoals het verlies van een dierbare, een echtscheiding of werkloos worden. Maar ook na het krijgen van een kind kan het zijn dat je in financiële problemen belandt. Daarnaast kunnen er verschillende andere oorzaken zijn van financiële problemen, zoals lage basisvaardigheden, lichamelijke of verstandelijke beperkingen, psychische- of verslavingsproblematiek.

GEVOLGEN

Mensen die te maken hebben met problematische schulden ondervinden hier ernstige gevolgen van. Ook kinderen in het gezin worden negatief beïnvloed door de aanwezigheid van schulden. Er zijn opvallende parallellen met armoede, aangezien het hebben van schulden gepaard gaat met gevoelens van schaamte en sociaal isolement. Deze situatie kan zelfs fysieke gezondheidsproblemen veroorzaken. Het is belangrijk begrip te tonen voor de positie van mensen met schulden, aangezien dit iedereen kan overkomen.

Mensen die in armoede verkeren of met schulden te maken hebben, leven vaak gedurende lange tijd in een toestand van schaarste. Dit leidt tot ineffectief gedrag, zoals problemen met plannen en organiseren, impulsief gedrag of juist een gebrek aan motivatie. Het verminderen van stress creëert ruimte in het brein om problemen aan te pakken. Een benadering die rekening houdt met stress, bekend als stress-sensitief werken, kan hierbij helpen. De maatschappelijke kosten van schuldenproblematiek zijn niet alleen vanuit menselijk oogpunt aanzienlijk, maar omvatten ook een geschat verlies aan productiviteit van werknemers met schulden van 20%.

2.3 Armoede en schulden een ingewikkeld probleem

Armoede en schulden vormen complexe problemen. Een deel van onze inwoners ervaart helaas weinig voordeel van economische groei en staat onder constante druk door het leven met beperkte financiële middelen. Dit leidt vaak tot een opeenstapeling en versterking van problemen zoals werkloosheid, slechte gezondheid en sociaal isolement. Armoede en schulden zijn dus verweven in een ingewikkeld geheel, waarbij verschillende aspecten elkaar beïnvloeden. Het probleem is complex, bestaande uit meerdere componenten en heeft een hardnekkig karakter. Er zijn geen kant-en-klare oplossingen beschikbaar en (deel)oplossingen moeten vanuit diverse invalshoeken komen. Het is onmogelijk om dit vraagstuk met één beleidsmaatregel of vanuit één partij volledig op te lossen. Het armoedebeleid fungeert als een schakel in een bredere keten van aanpak.

2.4 Opgroeien in armoede

In de Hof van Twente zijn 378 kinderen tot 18 jaar in beeld die opgroeien in een huishouden met een inkomen tot 120% Wsm. Dat is 5,8% van alle kinderen (6514 kinderen) in de Hof van Twente. In de Hof van Twente groeien kinderen in een eenoudergezin vaker op in een minimahuishouden dan kinderen uit een tweeoudergezinnen. Dit betekent veel meer dan dat hun ouders simpelweg weinig geld hebben. Dit leidt ertoe dat ze zich op verschillende gebieden niet voldoende kunnen ontwikkelen. Kinderen die opgroeien in armoede:

- Lopen meer risico te worden benadeeld bij de toegang tot onderwijs (lager schooladvies, minder ondersteuningsmogelijkheden, minder stimulans of ondersteuning door ouders);
- Hebben een hoger risico om vroegtijdig school te verlaten zonder startkwalificatie;
- Hebben meer moeite met het vinden van een betaalde baan die hen boven de armoedegrens brengt;
- Missen vaak de competenties en vaardigheden om met de uitdagingen in hun leven en om te ontsnappen aan de armoedecirkel om te gaan.

Het gevolg van het bovenstaande kan zijn dat de kinderen die in armoede opgroeien, arm blijven. Dan krijgen ze zelf kinderen en herhaalt de cyclus van armoede zich.

Het opgroeien in langdurige armoede heeft ernstige gevolgen voor de hechting tussen ouder en kind, en het beïnvloedt ook de hersenontwikkeling van het kind, waaronder gedrag en leervermogen. Deze negatieve effecten worden versterkt wanneer armoede samengaat met een lage opleiding van de ouders en andere problemen in het gezin. Langdurige stress bij zowel ouders als kinderen heeft aanzienlijke nadelige gevolgen voor zowel de psychische als fysieke gezondheid gedurende het hele leven.

Langdurige armoede kan een belangrijke risicofactor zijn voor kindermishandeling, vaak in combinatie met andere stressfactoren zoals slechte huisvesting en werkloosheid.

Jongeren (vooral jongens) die opgroeien in armoede zijn makkelijker vatbaar voor criminele activiteiten. Daarnaast zijn ze het vaakst verdacht van een misdrijf. Er is een duidelijk verband tussen armoede en druk die er ligt op de huidige jeugdhulp. Het doorbreken van de voortdurende cyclus van armoede, schulden en kansongelijkheid is een enorme uitdaging.

2.5 Armoedeval

Armoedeval betekent dat mensen met een uitkering die weer aan het werk gaan, er financieel op achteruit gaan. Het probleem doet zich voor bij mensen met een inkomen net boven de hoogte van de uitkering. Wanneer zij gaan werken, bestaat het risico dat ze toeslagen en andere vormen van inkomensondersteuning verliezen. Dit houdt hen als het ware gevangen in de 'val' van de voorzieningen.

Het dreigende verlies aan rechten en inkomsten, kan 'werkende armen' (inwoners met een laag inkomen uit werk) weerhouden om meer uren te gaan werken. Ook is er een kans dat de niet-werkende partner van een bijstandsgerechtigde met een minimumuitkering minder gemotiveerd is werk te zoeken. De stimulans om (meer uren) te werken is er namelijk niet. De armoedeval houdt mensen tegen om te gaan werken. Dit is een ongewenste situatie. Omdat de armoedeval een gevolg is van voorzieningen die het leven van mensen met de laagste inkomens juist moet verbeteren.

Uit onderzoek blijkt dat het risico op de armoedeval het grootst is bij (alleenstaande) ouders met kinderen die naar school gaan.

2.6 Financiële stress

Armoede heeft in vele opzichten invloed op onze inwoner. Het is meer dan alleen het hebben van een laag inkomen. Uit onderzoek blijkt dat lang leven in armoede samen met de stress daarvan, gevolgen kan hebben op het denkvermogen van mensen. Hierbij daalt het IQ met gemiddeld 13 punten. Sommigen zijn niet meer in staat om naar de lange termijn te kijken. Ze richten zich met name op het oplossen van problemen op korte termijn. Dit kan op korte termijn leiden tot steeds onverstandigere beslissingen, die grote gevolgen kunnen hebben op meerdere leefgebieden. Opgroeien met stress kan grote en langdurige gevolgen hebben voor kinderen.

Veel mensen vinden het moeilijk om over hun armoede of geldzorgen te praten. Dit kan grote negatieve gevolgen hebben, omdat er geen of te laat hulp wordt gevraagd. Hierdoor lopen relatief lage achterstanden in snel tempo op tot problematische schulden en ontstaat er een vicieuze cirkel.

2.7 Lage basisvaardigheden

Basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden bieden onze inwoners de mogelijkheid om (succesvol) deel te nemen aan onze maatschappij. Inwoners die deze vaardigheden in mindere mate bezitten, kunnen niet zo actief meedoen als inwoners die ze wel hebben.

Ongeveer 7% van de inwoners van Hof van Twente heeft veel moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Dit zijn ongeveer 2.500 mensen in Hof van Twente. Vaak hebben deze mensen ook moeite om met de computer om te gaan. Inwoners die moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen zijn veel vaker langdurig arm, dan niet-laaggeletterden. Armoede en lage basisvaardigheden gaan samen: lage basisvaardigheden is vaak een hindernis om (zelf)redzaam te zijn. En armoede vergroot de kans op lage basisvaardigheden.

Schulden ontstaan vaak doordat de overheid te hoge verwachting heeft van de financiële redzaamheid. Inwoners die moeite hebben met lezen of rekenen weten vaak niet de weg te vinden naar (schuld)hulpverlening en regelingen. Onder de schuldenaren zijn heel veel laaggeletterden.

2.8 Wettelijk Kader

WETTELIJK KADER

In de Participatiewet, de Wet Inburgering 2021, de Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) zijn de wettelijke gemeentelijke taken en het kader vastgelegd. Bij de aanpak van armoede hebben een groot aantal andere wetten ook invloed, zowel binnen als buiten het sociale domein.

Gemeenten hebben een wettelijke taak met betrekking tot (bijzondere) bijstand (inkomensondersteuning) en met betrekking tot Schuldhulpverlening. Bijzondere bijstand is bedoeld om in bepaalde persoonlijke gevallen de gevolgen van armoede te verzachten. Schuldhulpverlening heeft tot doel mensen met (dreigende) problematische schulden te ondersteunen, liefst naar een toekomst zonder schulden.

PARTICIPATIEWET

De Participatiewet (2015) regelt de ondersteuning van iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt. De wet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en/of een arbeidsbeperking hebben. In de Participatiewet is ook het recht op bijstand, bijzondere bijstand, individuele inkomensvoetstuk en overige toeslagen geregeld. Het minimaalbeleid/armoedebeleid zijn voor een belangrijk deel verankerd in de Participatiewet. Ten behoeve van de versterking en uitvoering van het armoedebeleid wordt door het Rijk aan gemeenten een decentralisatie-uitkering verstrekt, met daaraan specifieke voorwaarden en doelen gekoppeld.

VERORDENINGEN EN BELEIDSREGELS

Op de diverse onderdelen wordt ons gemeentelijk beleid uitgewerkt in verordeningen en of beleidsregels. Verordeningen worden door de raad vastgesteld en de beleidsregels door het college.

Een limitatieve opsomming van de verordeningen en beleidsregels die van toepassing zijn:

Verordeningen:

- Verordening individuele inkomensvoetstuk 2021
- Verordening Participatiefonds 2016
- Verordening Kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen 2023
- Verordening beslistermijn Schuldhulpverlening gemeente Hof van Twente 2021
- Re-integratieverordening Participatiewet 2020¹
- Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015

Beleidsregels:

- Beleidsregels bijzondere bijstand Hof van Twente 2022
- Beleidsregels vrijlaten giften Participatiewet
- Beleidsregels uitstroompremie naar werk Hof van Twente 2020
- Beleidsregel Eenmalig energietoeslag gemeente Hof van Twente 2023
- Beleidsregels Noodbudget Hof van Twente

GEMEENTE HOF VAN TWENTE IS AANGESLOTEN BIJ:

- Bereken uw recht
- Geldfit
- Inforing Vroegsignalering
- Nederlandse Schuldhulproute
- Geldzaken

WET GEMEENTELIJKE SCHULDHULPVERLENING

De Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs, 2012) regelt de ondersteuning van mensen bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden als redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijke persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, en ook de nazorg.

De Wgs biedt de mogelijkheid voor gemeenten en andere instanties om persoonsgegevens van burgers met betaalachterstanden in een vroeger stadium uit te wisselen en daarmee ook eerder (en beter) hulp te kunnen bieden. Voor wat betreft Schuldhulpverlening is het gemeentelijk beleidskader² bepalend, dit is in overeenstemming met de wettelijke bepaling in de Wgs door de raad vastgesteld.

¹ Re-integratieverordening wordt geactualiseerd in Q2 2024

² Beleidsplan Gemeentelijke Schuldhulpverlening 2021-2024

BREDE SCHULDENAANPAK

De afgelopen jaren is veel bereikt op het gebied van Schuldhulpverlening en hebben we veel inwoners kunnen helpen met hun financiële problemen. Door een goede samenwerking met de woningcorporaties Viverion en Wonen Delden hebben we onder andere kunnen voorkomen dat inwoners vanwege een huurschuld uit hun woning zijn gezet. Om inwoners met financiële problemen eerder te bereiken, worden inwoners actief benadert vanuit het project "Vroeg Eropaf". Naast de reguliere schuldhulpverleningstrajecten hebben we ook meerdere huishoudens met een bijstandsuitkering en een problematische betalingsachterstand bij hun zorgverzekeraar of het CAK als het gaat om de wanbetalersregeling kunnen ondersteunen.

Het aanpakken en voorkomen van armoede en schuldenproblematiek vereist nauwe samenwerking tussen ministeries, Rijks uitvoerende instanties en gemeenten. Om die reden is in 2018 de Brede Schuldenaanpak geïntroduceerd waar alle betrokken partijen, vanuit een gedeeld beeld en dezelfde uitgangspunten, het schuldenbeleid invullen en uitvoeren.

In de brede aanpak staan als belangrijkste doelen gedefinieerd:

- Preventie en Vroegsignalering: het voorkomen van problematische schulden en het nemen van maatregelen om deze terug te dringen;
- Effectieve Schuldhulpverlening: het maken van afspraken om inwoners met schulden effectief te ondersteunen
- Aandacht voor nazorg;
- Sociale incasso: bevorderen van een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso (uitgaan van de belangen van de klant, gaat ongewenste kostenstapeling tegen);
- Complexiteit van inkomensvoorzieningen aanpakken.

Om deze doelstellingen te bereiken, wordt er op nationaal niveau ingezet op voorlichting, stimulering en het opschalen van slimme combinaties van effectieve methodieken.

Hoofdstuk 3. Hof van Twente in Beeld

In deze paragraaf geven we inzicht in beschikbare cijfers over de omvang van armoede en de schuldenproblematiek in Hof van Twente.

OMVANG ARMOEDE IN HOF VAN TWENTE

In het huidige beleid hanteren we een inkomensgrens van 120% van het wettelijk sociaal minimum voor de bijzondere bijstand, minimaregelingen (opgenomen in de bijzondere bijstand), individuele inkomensvoetstuk en de collectieve zorgverzekering. Voor de kwijtschelding hanteren we 100 % van het wettelijk sociaal minimum (Wsm), deze is wettelijk bepaald.

Om een indicatie te geven hebben we in onderstaande tabel de hoogte van het netto maandinkomen bij een inkomen tot respectievelijk 100% en 120% in euro's weergegeven.

Inkomenspercentage t.o.v. Wsm	Leefvorm	Jonger dan pensioengerechtigde leeftijd	Ouder dan pensioengerechtigde leeftijd
Inkomenspercentage tot 100% Wsm	Alleenstaande/alleenstaande ouder	€ 1.219,64	€ 1.354,47
	Gehuwd/samenwonend	€ 1.742,34	€ 1.835,70
Inkomenspercentage tot 120% Wsm	Alleenstaand/alleenstaande ouder	€ 1.463,57	€ 1.625,36
	Gehuwd/samenwonend	€ 2.090,81	€ 2.202,84

Om te bepalen hoeveel huishoudens in Hof van Twente in armoede leven, gebruiken we de grens van het wettelijk sociaal minimum als maatstaf. Het sociaal minimum is het bedrag dat mensen minimaal nodig hebben voor een waardige levensstijl. Tweemaal per jaar worden de bedragen vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het wettelijk sociaal minimum is enerzijds gekoppeld aan de echtpaarnorm voor een Participatiewet uitkering, anderzijds ook aan de Wet op het Minimumloon.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) laat zien hoeveel huishoudens Hof van Twente kent (2023). Wanneer wij uitgaan van het totaal aantal huishoudens (bron CBS) en daarnaast in beeld brengen welke huishoudens (100%/120% Wsm) wij in beeld hebben, kunnen wij een beeld vormen van hoe groot de armoede in Hof van Twente is (2023). Onderzoeksbureau KWIZ heeft vervolgens een inschatting gemaakt over het vermoedelijke aantal huishoudens met een inkomenspercentage (100%/120%/130%) in onze gemeente. Tot een huishouden kunnen meerdere personen behoren.

Minimahuishoudens naar inkomen in Hof van Twente

	HvT aantal huishoudens in beeld	KWIZ-prognose aantal huishoudens HvT (100%/ 120%/ 130 %)	Percentage doelgroep in HvT
Inkomenspercentage tot 100% Wsm	533	661	4,3%
Inkomenspercentage tot 120% Wsm	700	919	6,0%
Inkomenspercentage tot 130% Wsm	Niet in beeld	1.168	7,7%
Totaal aantal huishoudens HvT (CBS)	15.575		100%

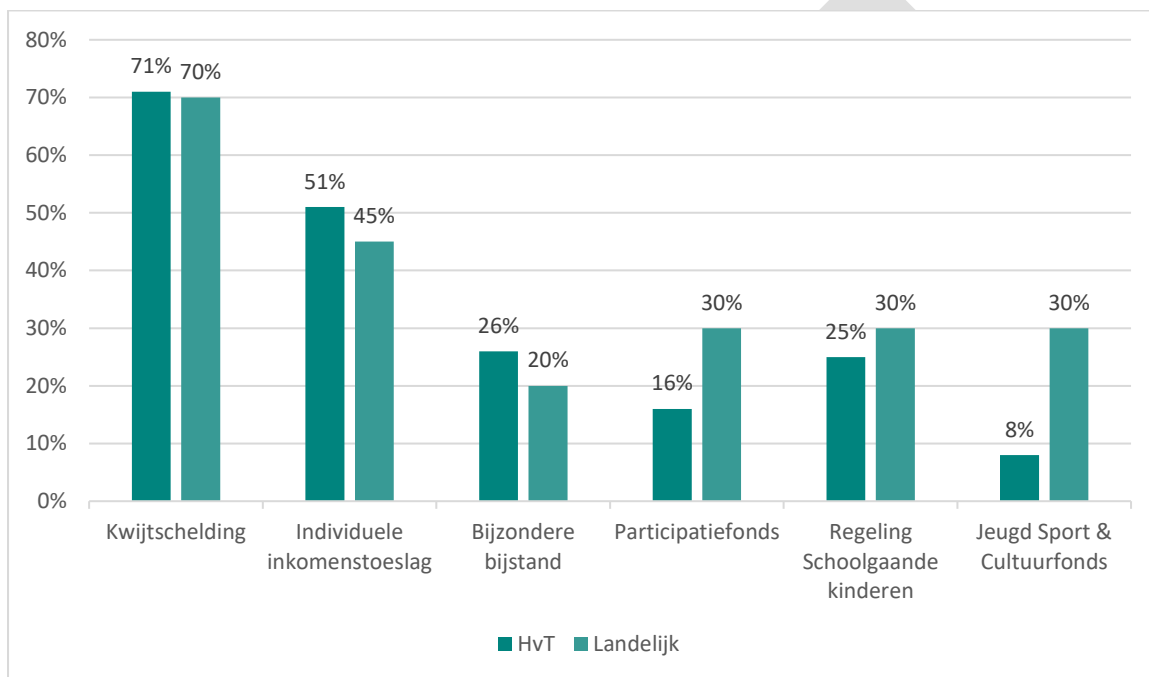
Bron: Armoedemonitor KWIZ

Minimakinderen naar inkomenspercentage

Inkomenspercentage t.o.v. Wsm	HvT aantal kinderen in beeld	Schatting van het totaal aantal kinderen	Percentage minimakinderen
Inkomenspercentage tot 100% Wsm	263	381	5,8%
Inkomenspercentage tot 120% Wsm	378	505	7,75%
Inkomenspercentage tot 130% Wsm		599	9,2%
Totaal aantal kinderen	6514		100%

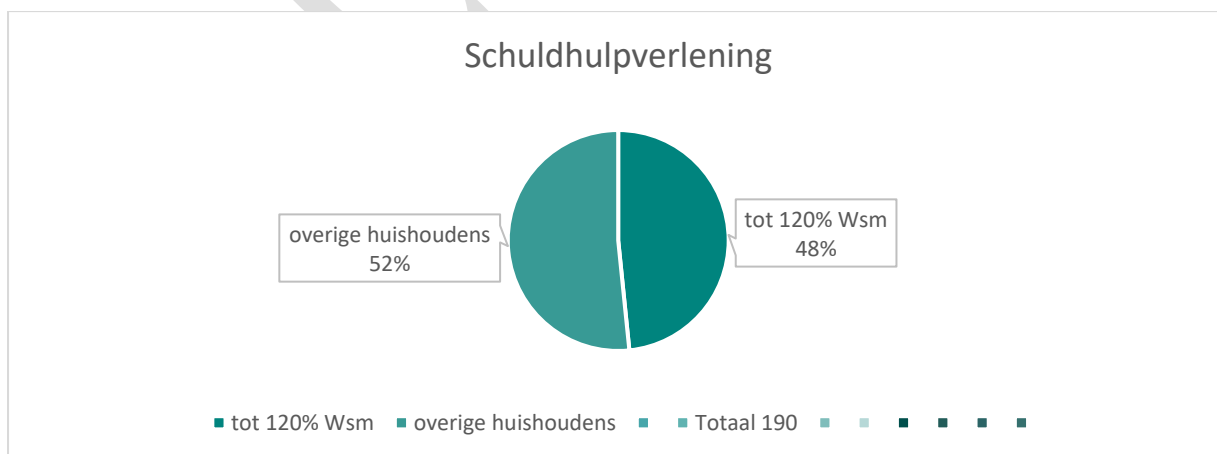
Bron: Armoedemonitor KWIZ

Bereik van minimaregelingen Hof van Twente ten opzichte van Landelijk bereik

Bron: Armoedemonitor KWIZ. Bovenstaande percentages zijn in beeld bij Hof van Twente. Daarnaast zijn er ook scholen en/ of sportverenigingen die incidenteel een bijdrage leveren aan de minimahuishoudens voor een sportactiviteit of een dagje uit. Het bereik hiervan is onbekend.

Inkomensverdeling Schuldhulpverlening

Hoofdstuk 4. Beleid herijken

We willen iedereen een kans te geven om mee te doen in de samenleving. Meedoen kost vaak geld. Vooral voor kinderen kan armoede ervoor zorgen dat zij niet mee kunnen doen op school en met sport, muziek en verjaardagspartijtjes. Maar ook voor volwassenen belemmert armoede actieve deelname aan de samenleving. Niet meedoen heeft een negatief effect op gedrag, gezondheid en (school)prestaties en vergroot de kans op armoede in de toekomst (bron: Divosa).

Het onderzoeksbureau KWIZ heeft een analyse uitgevoerd om te beoordelen in hoeverre het huidige aanbod aansluit bij de behoeften van zowel de minimadoelgroep als de doelgroep die gebruikmaakt van Schuldhulpverlening. Het onderzoek richt zich op de meningen van de doelgroep met betrekking tot onze dienstverlening, de effecten van het beleid, het gebruik en bereik van diverse regelingen die we aanbieden, en het aanbod van Schuldhulpverlening. De uitkomsten van dit onderzoek laten zien dat het bestaande beleid geactualiseerd moet worden om een bredere participatie mogelijk te maken.

De belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit de onderzoeken zijn gevormd tot het vaststellen van 5 doelen voor het nieuwe beleid:

Wij stellen 5 doelen voor het nieuwe beleid:

---

1. Op 1 januari 2026 hebben wij een stijging van 20% van het gebruik van de minimaregelingen in de minimadoelgroep gerealiseerd, door de bekendheid van de regelingen te vergroten.

Uit de evaluatie van het onderzoek door KWIZ blijkt dat er ruimte is voor verbetering in de bekendheid en het gebruik van de regelingen. Het is onze taak om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk inwoners op de hoogte zijn van de regelingen en de stap durven te zetten om de gemeente om hulp te vragen.

2. Op 1 januari 2026 hebben wij een stijging van 20% van het aantal contactmomenten met inwoners over problematische schulden, waarbij wij focussen op preventie en vroegtijdige ondersteuning.

Preventie kent veel vormen en begint al bij onze jongste inwoners. Om tot een trendbreuk te komen op het gebied van gezondheid en meedoen in onze samenleving investeren we hierin. Onze jongsten kansrijk geboren laten worden en gelukkig en gezond laten opgroeien is een investering in hun leven en in dat van hun kinderen. Zij zijn de ouders van de toekomst en wensen een fijn leven, zonder geldzorgen.

Het voorkomen van financiële problemen, het uit de hand lopen van schulden (Vroegsignalering) of herhaling (recidive), draagt daaraan bij. Met preventie willen we de financiële zelfredzaamheid van inwoners vergroten en gezond financieel gedrag aanmoedigen. Het vroeg signaleren van betalingsachterstanden en beginnende schulden voorkomt dat problemen verergeren. Het inzetten op training financiële zelfredzaamheid biedt inwoners handvatten. De aanpak van beginnende schulden is in een vroege fase nog relatief eenvoudig en het effect hoog.

Als er sprake is van problematische schulden, een inwoner zijn of haar schulden niet meer kan aflossen en/of is gestopt met het betalen van de primaire vaste lasten, is het voor ons een taak om er "vroeg bij te zijn".

Het doorbreken van de "cirkel van armoede" is een grote uitdaging bij de ontwikkeling van preventieactiviteiten. Wie eenmaal in deze "cirkel" belandt, komt daar moeilijk uit. Uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat de kans om in het 1e jaar uit de armoede te stromen ongeveer 60% is. Na dit eerste jaar daalt dit tot ongeveer 20%. Het is belangrijk dat we onze aandacht richten op preventie. We kunnen onze inwoners ondersteunen door o.a. inzet training financiële zelfredzaamheid.

3. Gelijke kansen voor alle kinderen, zodat zij volledig kunnen deelnemen aan de samenleving en een stevige basis kunnen leggen voor hun toekomst.

Wij willen kansengelijkheid vergroten en inwoners met een laag inkomen uitzicht geven op een beter bestaan. De aanpak verschilt per persoon. Voor de één is het werk, voor de ander een opleiding en voor een derde zijn of haar weg vinden in de moeilijke samenleving door het aanleren van (basis)vaardigheden. Of een combinatie daarvan. Hier werken we samen met onze inwoners en maatschappelijke partners aan.

In de Hof van Twente streven we naar een betere financiële situatie van jongeren. We richten ons op het verlagen van het percentage jongeren dat moeite heeft met maandelijks rondkomen.

Bij het jongerenloket van Salut, genaamd Joe, worden jongeren ondersteunt waar nodig, om ze op die manier de meest optimale kansen te kunnen bieden. Dit betekent jongeren stimuleren en ondersteunen om onderwijs te volgen en te voorkomen dat ze uitvallen. Waar onderwijs niet passend is, zetten we in op ondersteuning richting de arbeidsmarkt. Hierbij wordt samengewerkt met werkcoach van gemeente, Salut doorstroompunt (voorheen RMC) en Werkplein, om werk te vinden of vaardigheden te ontwikkelen. We kijken vanuit de verschillende (leef)gebieden wat een huishouden nodig heeft om verder te komen. Uitgangspunt hierbij is om te kijken naar de talenten en de krachten van onze inwoner. We stimuleren de inwoner om zijn of haar talenten en krachten te ontdekken en te vergroten.

Professionals en vrijwilligers spelen een grote rol in het bevorderen van de eigen regie van onze inwoners, het aanspreken van kwaliteiten, het ontwikkelen van vaardigheden en het vergroten van eigenwaarde en zelfvertrouwen. Het vergroten van deze eigenschappen draagt bij om stress en spanningen te verminderen, problemen op te lossen of stabiel te houden.

4. Een eenvoudige en toegankelijke dienstverlening voor alle inwoners.

Communicatie is belangrijk. Ons doel is het besef, de openheid, vindbaarheid en het imago over armoede en schulden te verbeteren. We geven makkelijke en eenvoudige informatie over armoede en schulden. We houden in onze communicatie rekening met lage basisvaardigheden. De boodschap en communicatiemiddelen sluiten aan bij de verschillende doelgroepen. We vereenvoudigen de aanvraagprocedures en willen laagdrempelig zijn voor iedereen. We zorgen dat meer werkende armen en ondernemers met een laag inkomen onze regelingen kennen.

5. Een sterk samenwerkingsverband tussen verschillende maatschappelijke partners met een domein overstijgende aanpak.

Een belangrijk uitgangspunt van onze domein overstijgende aanpak is dat we de samenwerking met ketenpartners (verder) versterken en verstevigen. Dit vergroot de kans dat onze aanpak werkt.

Het is belangrijk dat iedereen die onze inwoner helpt, elkaar weet te vinden en de juiste kennis heeft en inzet. Het karakter, de grootte en de verschillen van de problemen vraagt om een stevige samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheid. We werken samen met Salut, Stadsbank Oost-Nederland, Vluchtelingenwerk, Jeugd- Sport en Cultuurfonds, Noodfonds Stichting Urgente Noden, Voedselbank, Woningcorporaties, kerken in de Hof van Twente en stichting Pax Kinderhulp.

Er worden tussen de verschillende maatschappelijke partners afspraken gemaakt over de rol van de verschillende hulpverleners en hun verantwoordelijkheid. Ook zijn er veel goede initiatieven van vrijwilligers, fondsen (bijvoorbeeld Noodfonds Stichting Urgente Noden en het landelijke Noodfonds energiekosten).

De verbinding, samenwerking en afstemming tussen al deze partners en het kennen en kunnen vinden van onze minimaregelingen, is een belangrijke sleutel tot succes.

Hoofdstuk 5. Minimaregelingen

5.1 Wat gaan wij doen?

Onze aanpak armoede en schulden begint niet bij nul. In de afgelopen jaren hebben we al veel gedaan om inwoners in armoede en schulden te helpen, zowel vanuit preventie maar ook als oplossing bij bestaande problemen. De aanpak samen met onze inwoners en maatschappelijke partners worden verder versterkt, verbonden en vergroot.

Om dat wat we doen nog beter te maken!

Veel aspecten van het sociale beleid, zoals de hoogte van uitkeringen in het kader van de Participatiewet en de toekenning van toeslagen zoals huur-, zorg- en kinderopvangtoeslag, worden op nationaal niveau bepaald door de overheid. Deze landelijke regelingen bieden een kader voor de uitvoering van sociaal beleid in gemeenten en zijn bedoeld om consistentie en gelijkheid binnen het hele land te waarborgen. Gemeenten hebben vaak wel enige beleidsruimte binnen deze kaders, bijvoorbeeld in de uitvoering en toekenning van aanvullende lokale regelingen of voorzieningen. De beperkte invloed die wij als gemeente hebben zetten we zo goed mogelijk in om met onze instrumenten zoveel mogelijk voor de doelgroep te betekenen.

Als gemeente bieden we diverse regelingen voor huishoudens met een laag inkomen. We zetten deze regelingen in om inwoners een steuntje in de rug te geven en iedere inwoner zoveel mogelijk te laten deelnemen aan de samenleving.

Wat gaan we doen?

- Aansluiten bij Stichting Leergeld, “Sam& voor alle kinderen”;
- Aansluiten bij Volwassenfonds Sport en Cultuur;
- Uitbreiden minimaregelingen voor volwassenen met maatschappelijke participatie en een bijdrage voor een fiets;
- Het bedrag van de individuele inkomenstoelage verhogen en het maken van een splitsing in huishoudens gehuwden/samenwonenden met en zonder kinderen;
- De collectieve Zorgverzekering Menzis, GarantVerzorgd 1, 2 en 3 uitbreiden met een mogelijkheid tot het verzekeren van het wettelijk eigen risico;
- Duidelijkheid geven over welke minimaregelingen beschikbaar zijn en dat informatie makkelijk te vinden is. Aanvraagprocedures vereenvoudigen;
- Certificering van het Digi-Taalhuis en het proactief screenen op lage basisvaardigheden.

5.2 Minimaregelingen - Bijzondere Bijstand

In deze paragraaf benoemen we de huidige minimaregelingen die zijn opgenomen in de Beleidsregels Bijzondere bijstand. Minimaregelingen die we ook in het nieuwe beleidskader willen behouden. Deze lichten we kort toe. Daarnaast benoemen we de ontwikkelingen, waarop we de komende periode meer het accent willen gaan leggen. Met als aandachtspunt, dat de minimaregelingen afzonderlijk worden opgenomen in een nieuw op te stellen Verordening minimaregeling 2024.

Bijzondere bijstand

Artikel 35 van de Participatiewet in Nederland regelt de bijzondere bijstand. Bijzondere bijstand is een vangnetregeling die bedoeld is voor mensen met een laag inkomen die extra kosten hebben die zij niet kunnen betalen. Het kan gaan om onvoorziene of bijzondere kosten die niet uit de reguliere uitkering of het inkomen kunnen worden voldaan.

Enkele voorbeelden van situaties waarin bijzondere bijstand kan worden verleend, zijn medische kosten, kosten voor bewindvoering of kosten voor duurzame gebruiksgoederen. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet en dus ook voor het verstrekken van bijzondere bijstand.

De bijzondere bijstand wordt individueel beoordeeld op basis van de specifieke situatie van de aanvrager. Personen die denken in aanmerking te komen voor bijzondere bijstand, kunnen contact opnemen met de gemeente waarin zij wonen om de mogelijkheden te bespreken en een aanvraag in te dienen.

De bijzondere bijstand is gebaseerd op artikel 35 van de Participatiewet, waardoor het een wettelijke verplichting is voor gemeenten om deze vorm van ondersteuning te bieden aan mensen die financiële moeilijkheden ondervinden.

Bijzondere bijstand kan worden verstrekt ter vergoeding van bijzondere kosten in het individuele geval die naar het oordeel van het college niet betaald kunnen worden uit de algemene bijstand (of een daarmee in hoogte vergelijkbaar inkomen), de individuele inkomenstoelag of de draagkracht van het huishouden.

Het bijzondere bijstandsbeleid is erop gericht om mensen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm die bijzondere noodzakelijke kosten hebben en deze niet zelf kunnen betalen, te ondersteunen. Voor zover een inwoner met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm voor dergelijke kosten geen beroep kan doen op een voorliggende voorziening.

De Beleidsregels bijzondere bijstand zullen worden geactualiseerd op onderdelen als vaststellen inkomen, draagkracht berekenen en wordt uitgebreid met specifieke kosten. De minimaregelingen worden eruit gehaald en vastgelegd in een nieuw op te stellen Verordening minimaregeling 2024.

Bijzondere bijstand voor chronisch zieken

Inwoners met een chronische ziekte of handicap kunnen via bijzondere bijstand aanspraak maken op een vergoeding van het wettelijke verplichte eigen risico van de zorgverzekering. De vergoeding bedraagt maximaal € 385 per kalenderjaar. Het wettelijk eigen risico zijn geen bijzondere noodzakelijke kosten, waardoor het wettelijk niet mogelijk is hiervoor bijzondere bijstand toe te kennen. De vergoeding voor chronisch zieken en gehandicapten wordt uit de Beleidsregels bijzondere bijstand gehaald. Inwoners met een inkomensgrens tot 120% van het Wsm kunnen zich voor zorgkosten verzekeren via de collectieve zorgverzekering Menzis (gemeentepolis). In de collectieve zorgverzekering Menzis, GarantVerzorgd 1,2 en 3 wordt het wettelijk eigen risico meeverzekerd. Voor het meeverzekeren van het wettelijk eigen risico wordt een gemeentelijke bijdrage betaald. Middels een proactieve benadering gezamenlijk met Menzis wordt de collectieve zorgverzekering Menzis onder de aandacht gebracht.

Collectieve zorgverzekering

In samenwerking met zorgverzekeraar Menzis bieden we de gemeentepolis aan.

Ook in het nieuwe beleidskader vinden wij het belangrijk dat iedereen een goede zorgverzekering heeft. Wij bieden net als de afgelopen jaren, aan inwoners met een inkomen tot 120% van Wsm, samen met Menzis de collectieve zorgverzekering GarantVerzorgd aan. Een complete zorgverzekering waar de gemeente Hof van Twente aan meebetaalt. GarantVerzorgd biedt een uitgebreide dekking en verzekert extra zorg met zekerheid. Hieronder vallen onder andere ruime vergoedingen voor fysiotherapie, brillen en contactlenzen en tandartskosten. GarantVerzorgd biedt een vergoeding voor de eigen bijdrage WMO.

We hebben periodiek overleg met de zorgverzekeraar over de inhoud van de pakketten.

We bespreken op welke wijze we binnen de bestaande budgetten en wettelijke kaders de collectieve zorgverzekering zo optimaal mogelijk kunnen inzetten en waarbij we afspraken maken om de eigen bijdragen terug te dringen. Zo hebben we onder meer de volledige vergoeding van de eigen bijdragen voor Wmo voorzieningen opgenomen in alle collectieve verzekeringen.

Door de bekendheid van de collectieve zorgverzekering Menzis te vergroten, streven we naar een stijging van deze minimaregeling met ingang van januari 2025.

In samenwerking met Menzis wordt een communicatieplan ontwikkeld om in het najaar 2024 actief in te zetten op communicatie. Daarnaast worden inwoners die nu een vergoeding voor het wettelijk eigen risico ontvangen vanuit de bijzondere bijstand proactief benaderd door consulenten.

Nieuw beleid 2025: aanpassing gemeentelijke bijdrage zorgverzekering

Het wettelijk eigen risico wordt, met een gemeentelijke bijdrage, meeverzekerd in de zorgverzekering van Menzis bij GarantVerzorgd 1,2,3.

Individuele inkomenstoelage

Op grond van artikel 36 van de Participatiewet kan het college op verzoek aan personen van 21 jaar of ouder, maar jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd die langdurig een laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 hebben en geen uitzicht op inkomensverbetering, gelet op de omstandigheden van die persoon, een individuele inkomenstoelage verlenen. Daarnaast kent Hof van Twente geen afzonderlijke norm voor huishoudens (gehuwden/samenwonenden) met ten laste komende kinderen.

Op grond van de verordening ligt de inkomensgrens op 120% van het Wsm en verstaan we onder "langdurig" een periode van 36 maanden. Het bereik van de regeling ligt op 51%. Dat is hoger dan het landelijke gemiddelde (tussen 45 en 55 procent). We willen het bereik verhogen met het inzetten van goede regelmatige communicatie en het aanvraagproces vereenvoudigen. Ook willen wij jaarlijks een selectie gaan maken van bijstandsgerechtigden die voldoen aan de criteria voor de individuele inkomenstoelage, zodat wij hen proactief kunnen benaderen over de minimaregelingen.

Het bedrag van de individuele inkomenstoelage wordt medio 2024 verhoogd. Daarnaast nemen we een nieuwe doelgroep op, te weten 'gehuwden/samenwonenden met (ten laste komende) kinderen'.

Nieuw beleid 4de kwartaal 2024: verhoging bedrag individuele inkomenstoelage

- De inkomensgrens is tot 120% van Wsm vastgesteld.
- De individuele inkomenstoelage wordt verhoogd voor alle huishoudens.
- Daarnaast wordt de vergoeding gehuwden/samenwonenden/gezin opgesplitst in gehuwden/samenwonenden met of zonder kinderen. Wij maken hierbij geen onderscheid naar het aantal kinderen of de leeftijd van de kinderen.

Huishoudtype	Bedrag oud 2024	Bedrag nieuw 2025*
Alleenstaand	€ 280	€ 370
Alleenstaande ouder	€ 360	€ 474
Gehuwden/samenwonenden zonder kinderen	€ 400	€ 529
Gehuwden/samenwonenden met kinderen		€ 633

*De Verordening individuele inkomenstoelage wordt gewijzigd met bovengenoemde wijzigingen.

Kwijtschelding belastingen

Kwijtschelding van belastingen is een belangrijk middel in de strijd tegen armoede. Door kwijtschelding te verlenen maken we het voor mensen die onvoldoende inkomen en vermogen hebben om de gemeentelijke belastingen te betalen iets makkelijker om rond te komen.

Huishoudens kunnen kwijtschelding aanvragen voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en Onroerende Zaak Belasting (OZB). Voor huishoudens die niet hun gemeentelijke Belastingen kunnen betalen, wordt onderzocht of dit kan worden opgenomen in de Vroegsignalering om te voorkomen dat de deurwaarder wordt ingeschakeld.

Voorwaarden zijn vastgelegd in de Verordening gemeentelijke belastingen 2024.

Participatiefonds sport, cultuur en recreatie

De gemeente Hof van Twente biedt het participatiefonds aan om financiële ondersteuning te geven voor sportieve, culturele en recreatieve activiteiten. Zowel volwassenen als thuiswonende kinderen tot 18 jaar kunnen aanspraak maken op het participatiefonds ten bedrage van € 150 per persoon per kalenderjaar.

Voor het lidmaatschap van de bibliotheek geldt een maximale vergoeding die overeenkomt met de werkelijke abonnementskosten bij de bibliotheek Hof van Twente. Kinderen tot 18 jaar kunnen gebruik maken van een gratis bibliotheekabonnement via de bibliotheek.

Nieuw beleid 2025:

Het Participatiefonds vervalt, de middelen worden ingezet voor het Jeugd Sport- en Cultuurfonds en Volwassenfonds Sport en Cultuur.

Volwassenfonds Sport en Cultuur

Het Volwassenfonds Sport en Cultuur is een particuliere organisatie, die vindt dat volwassenen moeten kunnen sporten of deelnemen aan cultuur. Zij zorgen ervoor dat zoveel mogelijk volwassenen die willen sporten, maar waarvoor de financiële middelen ontbreken, lid worden van een club. Het fonds betaalt de contributie en vergoedt de sportattributen tot een maximum van € 225 per 12 maanden per volwassene /sportseizoen. Sportattributen kunnen worden aangeschaft via de sportwinkels waarmee het Volwassenfonds afspraken heeft gemaakt. In dat geval ontvangt de volwassene per e-mail een waardebon waarmee de sportattributen kunnen worden gekocht.

Het Cultuurfonds, betaalt de contributie (inschrijfgeld, ledenpasje, administratiekosten, bondscontributie en eigen bijdrage kleding) en attributen (zoals benodigde kleding en materiaal) voor deelname aan cultuur tot een maximum van € 425 voor volwassenen vanaf 18 jaar en ouder.

Nieuw beleid: voor sportieve, culturele en recreatieve activiteiten.

Het participatiefonds vervalt, daarvoor in de plaats sluiten wij aan bij het Volwassenfonds Sport- en Cultuur. De middelen van het participatiefonds worden ingezet voor het Jeugd Sport- en Cultuurfonds en Volwassenfonds Sport en Cultuur.

Jeugd Sport- en Cultuurfonds

Het Jeugdfonds Sport en Cultuurfonds is een particuliere organisatie, die vindt dat alle kinderen moeten kunnen sporten of deelnemen aan cultuur. Zij zorgen ervoor dat zoveel mogelijk kinderen die willen sporten, maar waarvoor de financiële middelen ontbreken, lid worden van een club. Het fonds betaalt de contributie en vergoedt de sportattributen tot een maximum van € 225 per 12 maanden per kind/sportseizoen. Sportattributen kunnen worden aangeschaft via de sportwinkels waarmee het Jeugdfonds Sport afspraken heeft gemaakt. In dat geval ontvangt de ouder per e-mail een waardebon waarmee de sportattributen kunnen worden gekocht.

Het Cultuurfonds, betaalt de contributie (inschrijfgeld, ledenpasje, administratiekosten, bondscontributie en eigen bijdrage kleding) en attributen (zoals benodigde kleding en materiaal) voor deelname aan cultuur tot een maximum van € 425 voor kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar.

Het Jeugd Sport- en Cultuurfonds wordt voortgezet.

Regeling schoolgaande kinderen - kindpakket

Vanuit de bijzondere bijstand wordt een regeling voor schoolgaande kinderen aangeboden. Kinderen op de basisschool (4 tot en met 11 jaar) en het voortgezet onderwijs (12 tot en met 17 jaar) kunnen aanspraak maken op een vergoeding voor schoolkosten. Voor kinderen van 4 tot en met 11 jaar is de vergoeding € 150 per kind per schooljaar. Voor kinderen van 12 tot en met 17 jaar is de vergoeding € 300 per kind per schooljaar.

Voor kinderen uit gezinnen die moeten rondkomen van een minimuminkomen is het vaak lastig om mee te doen met leeftijdsgenoten. Ouders beschikken over onvoldoende middelen om (sociale) activiteiten te

bekostigen. Om die reden blijft het Kindpakket, een pakket aan maatregelen specifiek voor kinderen tot en met 17 die opgroeien in een gezin met een laag inkomen tot 120% van de bijstandsnorm of waarvan de ouders een schuldsaneringstraject doorlopen, onderdeel van ons nieuwe beleid.

Ambtshalve wordt deze regeling vanuit de bijzondere bijstand aan gezinnen/kinderen toegekend.

Nieuw beleid medio 2024: kindpakket

Het kindpakket kan aangevraagd worden via het platform van Stichting Leergeld/Sam& voor alle kinderen. Aansluiting bij Sam& voor alle kinderen biedt een ruimer aanbod schoolspullen zoals een rugzak, schoolbeker, broodtrommel, squala, laptop (maximaal € 750) per kind, telefoon (vanaf voortgezet onderwijs), grafische rekenmachine (maximaal € 100), typecursus, fiets, ouderbijdrage & schoolreisje Werkweek (maximaal € 150 per kind). In overleg met de ouder wordt aangeschaft wat nodig is.

De gemeente bepaald de kosten per schooljaar als volgt; basisschool maximaal per schooljaar € 275 en voortgezet onderwijs per schooljaar € 400. Per schooljaar wordt bekeken wat een schoolgaand kind nodig heeft. Laptop, grafische rekenmachine zijn hierop uitzonderingen en incidentele kosten.

Nieuw beleid: fiets voor kinderen

- Een bijdrage voor een fiets voor kinderen vanaf 4 jaar tot en met 11 jaar is maximaal € 150. De bijdrage voor kinderen vanaf 4 jaar tot en met 11 jaar kan 2 keer worden aangevraagd met een tussenpoos van 2 jaar via het platform Leergeld/Sam& voor alle kinderen.
- Een bijdrage voor een fiets voor kinderen vanaf 12 jaar tot en met 17 jaar is maximaal € 250. De bijdrage kan 1 keer per 5 jaar worden aangevraagd via het platform Leergeld/Sam& voor alle kinderen.

Fashioncheque

Vanuit de bijzondere bijstand wordt een fashioncheque aangeboden aan een alleenstaande ouder of een gezin met één of meer kinderen in de leeftijd tot en met 17 jaar ten bedrage van € 100 per kind per kalenderjaar.

Nieuw medio 2024: fashioncheque

De fashioncheque kan aangevraagd worden via het platform van Stichting Leergeld/Sam& voor alle kinderen. De fashioncheque mag 2 keer per jaar worden aangevraagd. Het bedrag van de fashioncheque is afhankelijk van de leeftijd van het kind. De bijdrage voor de fashioncheque wordt vanuit Stichting Leergeld betaald.

Zwemlessen

Vanuit de bijzondere bijstand wordt een bijdrage gegeven voor de kosten van zwemlessen en voor het halen van de zwemdiploma's A en B. De kosten worden volledig vergoed.

Nieuw medio 2024: zwemlessen

De vergoeding voor zwemlessen en zwemdiploma A en B kan aangevraagd worden via het platform van Stichting Leergeld/Sam& voor alle kinderen.

Gezinscomputer (gezin met kinderen)

Vanuit de bijzondere bijstand kan een bijdrage worden toegekend voor een computer, laptop of Chromebook voor het gezin. De bijdrage is maximaal € 750. Een bijdrage kan 1 keer per 5 jaar worden aangevraagd. De bijdrage voor een gezinscomputer is aanvullend op de vergoeding van een computer, laptop of Chromebook voor schoolgaande kinderen op voortgezet onderwijs, die aangevraagd kan worden via het platform Stichting Leergeld/Sam& voor alle kinderen.

Nieuw medio 2024: Gezinscomputer

Een bijdrage voor een gezinscomputer wordt opgenomen in de nieuw op te stellen Verordening minimaregeling 2024.

Maatschappelijke participatie

Nieuw medio 2024: maatschappelijk participatie

Een bijdrage voor maatschappelijk participatie voor volwassenen vanaf 18 jaar ten bedrage van maximaal € 200 per persoon per jaar te besteden voor:

- Lidmaatschap van ontspanningsverenigingen (bijvoorbeeld biljartvereniging);
- Seizoen abonnementen, meerbadenskaart of losse kaartjes van de zwembaden in de Hof van Twente;
- Lidmaatschap bibliotheek;
- Cursussen in het kader van volwasseneneducatie;
- Deelname aan ouderenactiviteiten;
- Museumjaarkaart;
- Internetabonnement;
- Kaartje voor een theatervoorstelling;
- Dagtochtjes Franje.

De maatschappelijke Participatie wordt opgenomen in de Verordening minimaregeling 2024.

Fiets voor volwassenen

Nieuw medio 2024: fiets voor volwassenen

Een bijdrage voor een fiets voor volwassenen vanaf 18 jaar is maximaal € 250. De bijdrage kan 1 keer per 5 jaar worden aangevraagd.

De bijdrage voor een fiets voor volwassenen vanaf 18 jaar wordt opgenomen in de Verordening minimaregeling 2024.

Voucher voor tweedehands kleding of overige aankopen bij een kringloopwinkel.

Nieuw medio 2024: voucher voor aankoop van kleding of overige aankopen bij kringloopwinkels

Een voucher beschikbaar stellen voor aankoop van kleding of overige aankopen bij kringloopwinkels in de Hof van Twente. De bijdragen worden in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt.

Huishoudens	Bedrag voucher
Alleenstaand	€ 25
Alleenstaande ouder	€ 40
Gehuwden/samenwonenden zonder kinderen	€ 50
Gehuwden/samenwonenden met kinderen	€ 65

De vouchers worden ambtshalve toegekend aan de bij gemeente Hof van Twente bekend zijnde huishoudens. De vouchers worden in coupons van € 5 en € 10 verstrekt.

Overige maatschappelijke initiatieven

Naast de bijdragen die individueel en op aanvraag worden toegekend, verstrekken wij bijdragen aan de onderstaande (maatschappelijke) organisaties die volwassenen/kinderen (in natura) ondersteunen:

- Voedselbank
- Stichting Pax Kinderhulp (officieel uitgifte punt voor het gratis verstrekken van de periodieke hygiënische middelen voor vrouwen)
- Weekendschool Toppers op Zondag in Twente
- Sun Twente
- Stichting Babyspullen
- Alliantie Kinderarmoede
- Kerstpakketten en uitjes georganiseerd door de Kerk en Lions Club

5.3 Minimaregelingen – Stichting Leergeld/Sam& voor alle kinderen

Wij sluiten aan bij Stichting Leergeld/Samen voor alle kinderen:

Waarom samenwerken met Stichting Leergeld en Sam& voor alle kinderen?

1. Samenwerken met Stichting Leergeld en Sam& voor alle kinderen biedt helderheid en transparantie en zorgt voor één gezamenlijke voordeur voor alle hulp in onze gemeente.
2. De samenwerkende organisaties Leergeld Nederland, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Jarige Job bieden een uitgebreid pakket aan voorzieningen, als aanvulling op de voorzieningen die door onze gemeente worden aangeboden.
3. Door de samenwerking met partners zijn ze aanwezig in alle lagen van de samenleving. Ze bereiken zo niet alleen de doelgroep die al bekend is bij onze gemeente maar ook kinderen en jongeren in de zogenaamde 'onzichtbare armoede'.
4. Ouders kunnen online zélf een eerste stap zetten in hun zoektocht naar hulp. Dit werkt aanvullend op de bestaande fysieke routes. Ook intermediairs kunnen een aanvraag doen via het portaal van Stichting Leergeld en Sam& voor alle kinderen.
5. Door laagdrempelig te zijn kan de Stichting Leergeld en Sam& voor alle kinderen eraan bijdragen dat voorzieningen van de gemeente makkelijker worden gevonden en beter worden benut.
6. Stichting Leergeld en Sam& voor alle kinderen werkt lokaal samen met andere organisaties/instanties en biedt naast eigen ondersteuning in natura ook toegang tot andere hulpverlening.
7. Door samen te werken met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid streeft de Stichting Leergeld en Sam& voor alle kinderen naar een sterke landelijke communicatiekracht.

Wat zijn de gevolgen als de minimavoorziening worden aangevraagd bij Stichting Leergeld/Sam& voor alle kinderen?

Alle minimaregelingen zijn gebaseerd op 120% van het Wettelijk sociaal minimum. Dit verandert niet. Het aantal voorzieningen en mogelijkheden worden iets uitgebreid en/of zijn meer op maat. Wat wijzigt is dat ouders niet meer rechtstreeks geld uitgekeerd krijgen maar de voorzieningen in natura ontvangen.

De voorzieningen die worden uitgevoerd door Stichting Leergeld/Sam& voor alle kinderen, waarbij de voorwaarden door de Gemeente Hof van Twente worden vastgesteld, staan beschreven in het document 'Minimavoorzieningen Hof van Twente'.

Het doel is het bereik te vergroten waardoor meer kinderen van de voorzieningen gebruik kunnen maken.

Hoofdstuk 6. Preventie en Schuldhulpverlening

6.1 Visie Schuldhulpverlening

De gemeente wil daar waar mogelijk, problematische schulden zoveel mogelijk zien te voorkomen. Schulden vormen een belemmering voor de deelname aan de maatschappij en daarom wordt aan alle inwoners, binnen het gestelde (wettelijke) kader, ondersteuning geboden om de schuldsituatie op te lossen of beheersbaar te maken. Hierbij staat de zelfredzaamheid van de burger centraal. De gemeente biedt de kans om de schuldsituatie te voorkomen c.q. op te lossen, maar de burger blijft zelf verantwoordelijk voor het slagen van het traject.

Schuldhulp is onlosmakelijk verbonden is met onze visie op “De Gezonde Verbinding”.

Schuldhulp kan niet los worden gezien van de andere vormen van dienstverlening of anders gezegd, mensen met financiële zorgen hebben vaak ook andere zorgen. Dit vraagt om een integrale aanpak en dat vinden we terug in onze visie op de Gezonde Verbinding. Schulden kunnen het gevolg zijn van werkloosheid, ziekte, pech, een verkeerd bestedingspatroon enz. Vervolgens kan het hebben van schulden ook leiden tot werkloosheid, gezondheidsklachten, relatieproblemen en meer. Het oplossen van schulden is dus niet alleen een kwestie van de schulden saneren. Om een klein voorbeeld te geven: als schulden zijn ontstaan door het verlies van werk, dan is het helpen bij het vinden van ander werk, mogelijk net zo belangrijk als het oplossen van de schulden. We zullen dus aandacht moeten hebben voor oorzaak en gevolg. Dit vraagt om een integrale aanpak waarbij we intern samenwerken met ons Team Zorg (intern), maar ook extern met de Stadsbank Oost Nederland, Salut, Mediant, Werkplein Midden Twente en vele anderen. Uiteindelijk is ons doel om mensen te helpen bij het oplossen van hun schulden, ze weer onafhankelijk en zelfredzaam te maken en nieuwe schulden te voorkomen.

Mobility Mentoring

In 2017 is deze methode in Nederland geïntroduceerd door Nadja Jungmann en gaat over hoe inzichten uit de hersenwetenschap kunnen leiden tot een betere aanpak van armoede en schulden. Het hebben van schulden heeft grote gevolgen voor hoe je dagelijks leven er uit ziet en leidt vaak tot chronische stress. In de schulden zitten kan ook invloed hebben op het menselijk brein. Het is in veel gevallen aanleiding voor een negatief zelfbeeld, levert spanningen op in de thuissituatie of mensen kunnen hun werk niet meer uitoefenen. Een vaak gehoord verhaal is dat mensen van dag tot dag leven of beter gezegd overleven en alleen nog maar korte termijn beslissingen kunnen nemen. De impact van geldstress op gedrag kan groot zijn. Stress door schaarste, armoede en schulden beïnvloedt de werking én ontwikkeling van de hersenen. Schaarste kan leiden tot een (tijdelijke) daling van het IQ met zo'n 13 punten. Bij de Schuldhulpverlening wordt middels de methode van Mobility Mentoring de cliënt in zijn waarde gelaten en rekening gehouden met de gevolgen van het hebben van schulden zoals hierboven omschreven. De schuldhulpverlener gaat feitelijk naast de klant staan en helpt met een stimulerende en positieve benadering de klant zelf de juiste keuzes te maken. Hierdoor wordt de zelfredzaamheid bevordert en groeit het zelfvertrouwen en worden mensen in hun eigen kracht gezet.

6.2 Waar houden wij rekening mee/wat doen wij

WET VEREENVOUDIGING BESLAG VRIJE VOET

Mensen met schulden of betalingsproblemen krijgen al snel te maken met een deurwaarder of een incassobureau. Een deurwaarder heeft uiteindelijk de mogelijkheid om beslag te leggen op het inkomen. Om te voorkomen dat op het hele inkomen beslag wordt gelegd is er een zogenaamde “beslagvrije voet”, zodat er genoeg geld overblijft voor de kosten van levensonderhoud. Standaard wordt aangehouden dat 95% van de bijstandsnorm vrij besteedbaar blijft en dat 5% van de bijstandsnorm altijd aangewend moet worden voor het aflossen van schulden. Dat geldt ook voor de kostendeler.

WET STROOMLIJNING KETEN VOOR DERDENBESLAG

Wanneer er meerdere schuldeisers of crediteuren zijn die tegelijkertijd gebruikmaken van hun incassobevoegdheden, is de kans groot dat de schuldenaar geconfronteerd wordt met een te laag vastgestelde beslagvrije voet en dus een te laag inkomen heeft om van te leven.

Daarnaast worden er door onwetendheid over de beslagpositie van de schuldenaar, proces- en executiekosten gemaakt. Dit heeft een schulden ophogend effect tot gevolg. De Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag heeft als doel de gegevensuitwisseling tussen beslag leggende partijen in geval van samenloop van derdenbeslagen en verrekeningen, te verbeteren. Er kan zo beter inzicht worden verkregen in de mate waarin de afloscapaciteit van de schuldenaar onder druk staat. Op basis daarvan kan een afweging worden gemaakt over de wenselijkheid van incassohandelingen en de hiermee gemoeide kosten. Verder kan aan de hand van de informatie worden vastgesteld wie de coördinerende deurwaarder is of welke partij deze rol toekomt. Voor de gemeente is dit alleen van belang als de gemeente zelf beslag wil leggen.

VERBINDEN SCHULDENDOMEIN

Het project draagt bij aan het optimaliseren van de ketensamenwerking (gemeenten, UWV, SVB) rond de aanpak van schulden. Door te werken aan een betere onderlinge verbinding van diverse – lokale en landelijke – lopende initiatieven op dit gebied. De focus ligt daarbij op advies en ondersteuning vanuit informatiekundige oplossingen.

COLLECTIEF SCHULDEN REGELEN

In iedere individuele situatie moet de schuldhulpverlener met alle schuldeisers tot een regeling komen. Als er maar 1 schuldeisers dwarsligt kan dit proces vele maanden in beslag nemen. Bij het collectief schulden regelen is het de bedoeling om vooraf met meerdere schuldeisers goede afspraken te maken, zodat bij het indienen van schuldensanering direct tot afspraken kan worden gekomen. De Stadsbank Oost Nederland maakt met grotere regionale schuldeisers hierover afspraken. Wij maken op lokaal niveau, zoals met Viverion en Wonen Delden hierover afspraken. En natuurlijk spelen we hier als gemeenten ook zelf een rol als het gaat om gemeentelijke belastingen. Wanneer de Stadsbank het schuldentraject start, wordt er in overleg met de schuldeisers geprobeerd om de directe invordering van schulden zoveel mogelijk op te schorten (een soort pauzeknop voor schulden).

WAARBORGFONDS VOOR SANERINGSKREDIETEN

Het Waarborgfonds Saneringskredieten (Wsk) is in het leven geroepen om de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van saneringskredieten voor gemeenten te vergroten. Dit doet het Wsk door borgstellingen af te geven. Het Wsk neemt hiermee het risico voor gemeenten weg.

VROEGSIGNALERING “VROEG EROPAF”

De afgelopen 2 jaar is veel tijd en energie gaan zitten in de invoering en doorontwikkeling van de pilot Vroeg Eropaf. Hof van Twente is als één van de eerste gemeente begonnen met de deelname aan deze pilot.

Vroegsignalering is per 1 januari 2021 een wettelijke verplichting. Bij Vroegsignalering ontvangt de gemeente van diverse grote organisaties zoals zorgverzekeraars, woningcorporaties en energiebedrijven signalen over betalingsachterstanden van onze inwoners. Zodra er door deze organisaties een achterstand wordt vastgesteld van meer dan 1 maand, wordt dit gemeld en ingevoerd in een landelijk systeem. Aan het eind van een periode worden alle signalen aan de gemeente doorgegeven. Vanzelfsprekend wordt de betrokken inwoner hier door de crediteur over ingelicht en wordt verder voldaan aan alle regels om de privacy van de mensen te beschermen. Nadat wij als gemeente de signalen hebben ontvangen gaan we “matchen”. Er is sprake van een match als er voor 1 adres 2 of meerdere signalen binnenkomen. In het kader van onze pilot zijn we onaangekondigd op huisbezoek gegaan en proberen we in gesprek te komen met de bewoners. Het doel van dit gesprek is in eerst instantie te laten weten dat we hulp komen bieden en mee willen denken aan een oplossing om te voorkomen dat de problemen groter worden. Dit aanbod is altijd vrijblijvend, maar in het gesprek hopen we toch de mensen te overtuigen van het belang om zo snel mogelijk aan een structurele oplossing te gaan werken, waar wij als gemeente natuurlijk bij willen helpen.

Ook in gevallen van beslaglegging op de uitkering, nemen we contact op en handelen we dit niet alleen administratief af, maar kijken we naar achterliggende oorzaken.

ADVIESRECHT BIJ BEWINDVOERING

Per 1 januari 2021 hebben we als gemeente advies- of inspreekrecht. Dit houdt in, dat we als gemeente bij aanvang van het verzoek om iemand onder bewind te stellen, de rechtbank van advies mogen voorzien. Als gemeente zouden we bijvoorbeeld kunnen stellen, dat bewindvoering een bepaalde situatie een te zwaar middel is en wij een alternatief zien in een budgetbeheerrekening bij de Stadsbank.

De bewindvoerder moet een plan van aanpak aanleveren over hoe hij de klant de komende periode gaat begeleiden, de schuldensituatie gaat aanpakken en hoe hij in een periode van ongeveer 3 jaar de klant weer zelfredzaam maakt.

De gemeente kan de bewindvoerder hier min of meer op gaan controleren en bij een negatieve bevinding, de rechtbank hiervan in kennis stellen. Wij trekken samen op met bewindvoerders om het optimale resultaat te behalen. Alleen als dat lukt, is de verwachting, zullen meer mensen na verloop van tijd het weer zonder bewindvoerder kunnen stellen, waardoor de kosten voor de gemeente op lange termijn zullen gaan dalen.

RUB – REGELING UITSTROOM BIJSTANDSGERECHTIGDEN

Dit project is in onze gemeente van gestart gegaan in 2018 en bedoeld voor de zogenaamde wanbetalers (verzekerden met hoge betalingsachterstanden) die van de gemeente een bijstandsuitkering ontvangen. Als 6 maanden geen premie voor de zorgverzekering is betaald, wordt de verzekerde aangemeld bij het CAK/VGZ. Het CAK/VGZ laat de premie vervolgens inhouden op het inkomen. De premie is hoger dan die van de zorgverzekeraar. Vanaf dat moment is de verzekerde alleen nog maar verzekerd voor de basisverzekering en niet langer aanvullend verzekerd. Er moet een aflossingsregeling worden getroffen voor de schuld met de ziektekostenverzekeraar.

De RUB-afspraken zien er samengevat als volgt uit: De volledige schuld bij Menzis wordt in één keer afgekocht met een bedrag van € 900. De gemeente verstrekt de verzekerde hiervoor een lening, die in 36 maanden met maximaal € 35 per maand wordt terugbetaald. De verzekerde is vanaf dat moment weer aanvullend verzekerd inclusief een verzekering voor het wettelijk eigen risico.

REGULIERE SCHULDHULP

Hoe ziet onze gemeentelijke Schuldhulpverlening eruit?

De uitvoering van de gemeentelijke Schuldhulp is in onze gemeente door het college gemandateerd aan de Stadsbank Oost Nederland (SON). Iedereen kan zich daar zelf melden of daarnaar verwezen worden. De advisering over Schuldhulpverlening is binnen de Hof van Twente de laatste jaren flink uitgebreid mede als gevolg van het project Vroeg erop af. Een vraag voor Schuldhulpverlening kan hierdoor ook binnenkomen bij de collega's Schuldhulpverlening, die een intake houden, een beoordeling doen, vervolgens een plan van aanpak maken en een warme overdracht realiseren naar de Stadsbank Oost-Nederland voor het afnemen van de producten.

De standaardproducten die hier worden aangeboden zijn:

- Budgetbeheer
- Budgetzorg
- Schulden oplossen
- Beschermingsbewind
- Persoonlijke lening
- Verklaring WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen)

Samen met de klant wordt gekeken welke hulp nodig is. Salut met “de Omslag” vervult een belangrijke rol in onze gemeentelijke Schuldhulpverlening. Professionele medewerkers/vrijwilligers begeleiden mensen die moeite hebben met het bijhouden van hun administratie. Soms tijdelijk, maar er zijn ook situaties dat voor een langere periode begeleiding nodig is.

OVERLEG MET VIVERION EN WONEN DELDEN

We hebben structureel overleg met Viverion, Wonen Delden, Salut en de Stadsbank. Doel van dit overleg is om samen met Salut en de Stadsbank problematische betalingsachterstanden aan te pakken en/of te voorkomen. Deze aanpak heeft ervoor gezorgd dat er in onze gemeente geen of nauwelijks sprake is van woningontruiming vanwege enkel een huurschuld. In eerste instantie proberen de woningcorporaties zelf tot een betalingsregeling te komen. Lukt dat niet dan wordt ook door Salut, in overleg met de andere betrokkenen, contact gezocht met de bewoners om tot een goede regeling te komen. Als een huurder niet open staat voor deze vorm van dienstverlening dan moet er alsnog een deurwaarder aan te pas komen. Vaak mondt dit uit in een aankondiging van een ontruiming.

Als gemeente proberen we dan nog met een laatste redmiddel in de vorm van een lening en goede afspraken een ontruiming te voorkomen. Op de eerste plaats is dit in het belang van betrokkene en eventuele medebewoners zelf, maar ook voor de gemeente of maatschappij, omdat een uithuiszetting leidt tot hoge maatschappelijke kosten. Het spreekt voor zich, dat ook hier altijd sprake is van een integrale aanpak en aandacht is voor de onderliggende problematiek. Indien nodig wordt de hulp ingeschakeld van Mediant, Tactus of andere organisaties.

6.3 Wat willen wij bereiken

Als gemeente zetten we niet alleen in op preventie en Vroegsignalering van schulden, maar willen we ook zorgen dat inwoners niet opnieuw in de schulden komen. Als inwoners na een periode van 18 maanden uit een schuldregeling komen, verandert hun financiële situatie en worden ze in veel gevallen weer zelfverantwoordelijk voor hun financiën. Uit een onderzoek blijkt dat veel inwoners blij zijn dat ze in een schuldregeling zitten, maar angstig zijn voor nieuwe schulden en de periode na schulddienstverlening. Ze zien er tegenop om na afloop weer zelf hun geldzaken te moeten doen. Goede begeleiding na de schuldregeling is belangrijk. We willen inwoners begeleiden en daarmee zoveel mogelijk voorkomen dat inwoners terugvallen. We richten ons op het duurzaam schuldenvrij maken van inwoners. Belangrijk hierbij is dat inwoners waar mogelijk stappen zetten in hun financiële zelfstandigheid.

6.4 Wat gaan wij doen?

Onze huidige activiteiten voortzetten:

- Zorgen voor een goede samenwerking met en tussen alle partijen die een rol vervullen in de gemeentelijke Schuldhulpverlening (Salut, Stadsbank Oost Nederland, woningcorporaties en gemeente). Een vaste dag in de week (donderdag) gezamenlijk samenwerking in het gemeentehuis.
- Professionele begeleiding na afloop van een schuldregeling.
- De reguliere bijeenkomsten met de woningcorporaties voortzetten om mensen vroegtijdig met hun betalingsproblemen te helpen om daarmee woningontruiming te voorkomen.
- Casussen waarbij sprake is van schulden/ geldstress integraal benaderen.
- Inspelen op life events (bijvoorbeeld werkloos raken of scheiden).
- Het volgen van ontwikkelingen vanuit het Rijk met betrekking tot Schuldhulpverlening is van groot belang om op de hoogte te blijven van beleidswijzigingen, nieuwe wetgeving en andere relevante initiatieven.
- We gaan de samenwerking met Stichting Urgente Noden en lokale kerken voortzetten.

Nieuw beleid medio 2024:

Vorbereiden op uitstroom. We bieden inwoners een training financiële zelfredzaamheid en/of budgetcursus aan.

Hoofdstuk 7. Lage basisvaardigheden

7.1 Visie

De samenleving is aan het veranderen en de kloof tussen mensen die wel en niet kunnen meedoen voor wat betreft de basisvaardigheden wordt groter. Als meer mensen beter kunnen lezen, schrijven, rekenen en beter op de computer zijn is de beweging naar werk, naar meedoen, naar gezondheid en naar welvaart makkelijker te maken. Het beschikken over deze basisvaardigheden zorgt voor een inclusieve samenleving en maakt het leven van de inwoners van Hof van Twente kansrijk en betekenisvol. We willen onze inwoners vinden en ondersteunen met aanbod waar zij basisvaardigheden ontwikkelen waar zij behoefte aan hebben. Zo krijgen mensen zelf de regie (weer) in handen, hetgeen aansluit bij onze themanotitie: "Iedereen doet mee".

7.2 Wat doen wij

Al een aantal jaren werken Salut, Bibliotheek Hof van Twente, ROC van Twente met ondersteuning van Stichting Lezen en Schrijven in opdracht van de gemeente Hof van Twente, samen aan taalondersteuning. Er is een Digi-Taalhuis waar vraag en aanbod samen komt. Eenieder met een vraag over de aanpak van lage basisvaardigheden of de ontwikkeling van basisvaardigheden kan hier komen en wordt dan via de mogelijkheden van het netwerk op de best mogelijke manier geholpen.

Het huidige aanbod van de samenwerkingsorganisaties is als volgt:

Vaardigheid	Omschrijving	Waar is aanbod	Organisatie
Taal	Taalcafé in de bibliotheek	Goor/ Delden	Salut
	Taalpunt = inzet Taalmaatje	Hof van Twente	Salut
	Collectie boeken voor de doelgroep	Goor	Bibliotheek
	Oefenplekken voor taalvrijwilligers met deelnemers	Hof van Twente	Bibliotheek/ Salut
	Taalgroepen (jaargroep)	Goor	Salut
	Nederlandse taal (niet inburgering, dus WEB)	Hengelo, Enschede of online	Taalscholen
	Inburgeringstrajecten	Hengelo, Enschede of online	Taalscholen
Rekenen	Rekenen	Hengelo, Enschede of online	Taalscholen
Digitaal	Klik en tik	Goor/ Markelo/ Delden	Bibliotheek
	Werken met de E-overheid	Goor/ Markelo/ Delden	Bibliotheek
	Digivitaler	Goor/ Markelo/ Delden	Bibliotheek
Basisvaardigheden	Oefenplein	Goor	Bibliotheek
	Voorleesexpres	Hof van Twente	Bibliotheek

7.3 Wat gaan wij doen

Er is een plan van aanpak basisvaardigheden vastgesteld door Hof van Twente. Hierbij is de gezamenlijke ambitie om ervoor te zorgen dat alle inwoners van Hof van Twente de kans krijgen om de basisvaardigheden te verbeteren, zodat eenieder volwaardig kan deelnemen aan het maatschappelijk leven in Hof van Twente.

In dit plan staan 3 ambities centraal, namelijk:

- Het certificeren van het Digi-Taalhuis voor het einde van 2024
- Beter bereik van de doelgroep
- Blijven leren door monitoring.

Eén van de ambities uit het Plan van Aanpak is dat Salut eind 2024 een gecertificeerd Digi-Taalhuis heeft. Digi-Taalhuizen zijn een belangrijke schakel in de lokale aanpak van lage basisvaardigheden. Investeren in de kwaliteit ervan is daarom van groot belang. Door een hogere kwaliteit van de aanpak kunnen uiteindelijk meer inwoners van Hof van Twente worden geholpen om de basisvaardigheden te verbeteren.

Naast de inzet op de certificering van het Digi-Taalhuis zal ook ingezet worden op de tweede ambitie uit het plan, namelijk het proactief screenen op lage basisvaardigheden voor mensen die zich melden bij de gemeente voor ondersteuning. Door vroeg te screenen op lage basisvaardigheden, kunnen schulphulpverleners en bewindvoerders mensen met lage basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden) beter ondersteunen. Het doel daarbij is om het onderwerp lage basisvaardigheden bespreekbaar te maken en te normaliseren. De screenings zullen onder andere worden uitgevoerd door de inkomensconsulenten en de consulenten van vroeg signalering. Sociale teams kunnen namelijk een grote rol spelen bij de opsporing en aanpak van lage basisvaardigheden.

AANBOD LEREN DIGITALE VAARDIGHEDEN

De digitalisering vormt een extra hindernis voor een groep mensen die minder bedreven is in digitale vaardigheden en/of niet over een computer beschikt, waardoor zij terughoudend zijn om zich bij de gemeente te melden. Het is essentieel om deze groep passende begeleiding te bieden en bovendien is het belangrijk om een programma aan te bieden voor het aanleren van digitale vaardigheden. Wij richten ons op deze begeleiding en stemmen met samenwerkingspartners en andere relevante beleidsterreinen af om een aanbod te creëren voor het aanleren van digitale vaardigheden. Hierbij maken we connecties met bestaand aanbod van onze partners, zoals de bibliotheek en het Taalpunt. We houden hierbij rekening met eventuele schaamte die inwoners kunnen ervaren bij het vragen om hulp.

Hoofdstuk 8. Re-integratie en Participatie

8.1 Visie

De gemeente wil ondersteunen dat meer mensen werk vinden. Het gaat hierbij ook om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt; samen werken aan een inclusieve arbeidsmarkt, aan een inclusieve samenleving. We gaan er van uit dat iedereen in Hof van Twente wil meedoen. Dat ieder mens de drive heeft erbij te horen, zichzelf wil ontplooiën en een bijdrage wil leveren aan de samenleving. We geloven dat meedoen waarde heeft: niet alleen voor de persoon zelf (meer autonomie, zelfvertrouwen, gezonder, minder eenzaam) maar ook voor de samenleving (waaronder minder zorgkosten en beter voor de economie). We zijn een welvarende gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. De meeste inwoners van Hof van Twente redden zichzelf en beschikken over voldoende zelf organiserend vermogen om tegenslagen op te vangen. Bovendien is in Hof van Twente de gemeenschapszin groot. Veel informele en maatschappelijke organisaties en ondernemers helpen mee of willen meehelpen om de (zelf)redzaamheid van inwoners te vergroten. Soms lukt het niet om op eigen kracht te varen. Doordat zich stressvolle situaties, als echtscheiding of werkloosheid, in iemands leven voordoen. Of door ziekte, arbeidsbeperkingen of taalachterstand. Dan bieden we als gemeente (tijdelijke) ondersteuning. Kort samengevat: wij ondersteunen daar waar nodig de (financiële) zelfredzaamheid van onze inwoners. Oftewel sociaal waar het kan, streng waar het moet.

Hof van Twente stelt zich tot doel:

- Re-integratie en Participatie, mensen zelfstandig in inkomsten te laten voorzien en deel te laten nemen op de arbeidsmarkt. Daar waar kan in betaalde functies of anders als vrijwilliger. Er is sinds 2022 een extra accent komen te liggen op een aantal specifieke doelgroepen;
- Inzet op begeleiding aan statushouders en nieuwe statushouders;
- Inzet op PrO/Vso jongeren (Praktijkonderwijs/Voortgezet speciaal onderwijs), die afhankelijk zijn of worden van het instrument Loonkostensubsidie.
- Jongeren, die beschreven staan in Belofte 5. Uitvoering Twentse belofte.
- Monitoring impuls op re-integratie en participatie, waardoor effecten worden gemeten en voor eventuele verdere uitrol in kan worden gezet op 'dat wat werkt'. Als kanttekening hierbij: ervaring leert dat het hier om doelgroepen gaat waarbij effecten pas op lange termijn inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Op kwantiteit en op kwaliteit kunnen echter wel zaken in beeld worden gebracht.

De gemeente kiest ervoor om zich met re-integratie en participatie extra in te zetten op bovengenoemde doelgroep. Hiervoor zijn participatiecoaches geworven, naast de werkcoaches die we al in dienst hadden en 'reguliere' doelgroepen richting (vrijwilligers)werk begeleiden. Dit heeft er mee te maken dat de afstand van de klanten tot de arbeidsmarkt die nu instromen in de uitkering, steeds groter is geworden door complexe problematiek. Bemiddelen naar werk met beperkte aandacht, is geen optie meer. Er zijn meer maatwerktrajecten nodigen en aandacht geven is essentieel voor het behalen van succes.

Vanuit het Rijk ontvangen wij naast het bijstandsbudget middelen voor de re-integratie en begeleiding. Het gaat om middelen voor het re-integreren van de klassieke doelgroep onder de Bijstandswet (via de algemene uitkering in het gemeentefonds) en (via de integratie-uitkering Participatie) het re-integreren en begeleiden van de nieuwe doelgroep en voor de financiering van de Wsw. Deze middelen zijn breed inzetbaar. Hierbij kun je denken aan behalen van een heftruckcertificaat, financiële bijdrage aan een opleiding waar een baangarantie uit voortkomt, loonkostensubsidie, werkkleding, jobcoach, bijdrage aan vervoerskosten om op het werk te komen, proefplaatsing en andere maatwerkvoorzieningen. Wij maken (creatief) gebruik van deze middelen en zetten de middelen naar behoefte en noodzaak in. Dit zijn veel al maatwerkvoorzieningen. Ook hebben wij een aantal groeps-/volume trajecten hiervoor ingekocht.

8.2 Wat doen wij

- Inzet op begeleiding inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt in samenwerking met Werkplein Twente en SWB
- Inzet op begeleiding aan statushouders
- Inzet op PrO/Vso Jongeren
- Uitvoering Belofte 5, Twentse belofte

INZET OP BEGELEIDING AAN STATUSHOUDERS

Hof van Twente kent statushouders oudkomers, behorend tot de Wet inburgering 2013 en statushouders nieuwkomers behorend tot de Wet inburgering 2021.

Wij zetten in op intensieve begeleiding aan statushouders. Dit betreft begeleiding aan het zittende bestand en aan de nieuwe statushouders. De komst van de Wet Inburgering 2021 draagt ertoe bij dat deze intensieve begeleiding gewenst is. Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de regie op het inburgeringstraject. Het doel is dat inburgeraars zo snel mogelijk integreren en deelnemen aan de Nederlandse samenleving. Dat zij zo snel mogelijk (betaald) werk vinden. We hebben ook extra aandacht voor de groep die langere tijd in de uitkering zit, omdat we merken dat zij zelfstandig de stap naar (vrijwilligers) werk niet maken en ook voor hen deze stap kan bijdragen aan financiële zelfredzaamheid.

De gemeente heeft de afgelopen jaren ervaren dat door inzet van Participatie- en Werkcoach Statushouders extra aandacht en/of begeleiding loont.

Vanaf 2023 heeft de gemeente een sleutelfiguur in dienst. Door zijn (levens)ervaring is hij van grote waarde in het team en voor onze doelgroep statushouders. De doelgroep statushouders is in onze gemeente fors toegenomen en neemt de komende jaren verder toe. Met zijn expertise wordt hij nu door diverse collega's ingezet als sleutelfiguur/ tolk. Hij heeft hierbij niet alleen aandacht voor het culturele aspect, maar hij beheerst ook diverse talen (o.a. Arabisch, Frans, Engels, Italiaans, Nederlands). Dit levert mooie resultaten op. Ook heeft de sleutelfiguur een eigen caseload met inwoners die hij als participatiecoach begeleiding biedt bij inburgering en (vrijwilligers)werk. Met de inzet van de sleutelfiguur draagt de gemeente bij aan inclusief werkgeverschap en zijn we hierin een voorbeeld voor andere organisaties, gemeenten en werkgevers.

INZET OP PRO/VSO JONGEREN

De gemeente Hof van Twente heeft een samenwerking met gemeente Hengelo (Doorstroompunt, voorheen RMC) als het gaat om de Pro/Vso-groep. Die jongeren worden actief door de gemeente Hof van Twente begeleid in afstemming met RMC/Hengelo. We proberen te voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie schoolverlaten en een uitkering komen aanvragen bij de gemeente. Ingezet wordt op het vinden van werk bij een reguliere werkgever. Tijdens de periode dat Pro/Vso jongeren nog op school zitten en bijv. stagelopen, komen wij al in beeld. Hiermee verzorgen we een warme overdracht van school naar werk. Hiervoor biedt de wet een aantal instrumenten: de loonkostensubsidie voor mensen met een beperking en beschut werk.

De doelgroep die behoort tot het doelgroepenregister en waar Loonkostensubsidie (LKS) voor ingezet kan worden, neemt op dit moment toe en de verwachting is dat deze doelgroep de komende jaren alleen nog maar meer toeneemt. Aandacht gaat daarbij uit naar Pro/Vso jongeren en uitkeringsafhankelijkheid bij hen voorkomen of minimaliseren. De gemeente heeft twee werkcoaches die hier aandacht voor hebben. Intensieve begeleiding van deze doelgroep is noodzakelijk om passend werk te kunnen realiseren en behouden.

UITVOERING BELOFTE 5, TWENTSE BELOFTE

Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers), deze groep wordt nu opgepakt door het team van het doorstroompunt. Er is contact met de leerplichtambtenaar, afdeling jeugd en de werkcoaches met een specifieke taak gericht op deze doelgroep. Op dit moment wordt de samenwerking met doorstroompunt Hengelo geëvalueerd. Het is nu nog op afstand georganiseerd bij de gemeente Hengelo. Om dit meer integraal in nabijheid met anderen leefgebieden op te pakken, willen we dit graag weer lokaal gaan uitvoeren.

In het kader van de Twentse belofte zijn jongerencoaches van start gaan i.o.m. Salut en andere betrokken partijen. De doelgroep Pro/Vso en de doelgroep VSV vergt een vergelijkbare intensieve begeleiding en vergelijkbare competenties van de betreffende consulent.

- De gemeente werkt met een lokale jongerencoach.
- De jongerencoach werkt samen met de leerplichtambtenaar, consulent jeugd, WMO en contactambtenaar doorstroompunt.
- De jongerencoach is getraind om te werken met jongeren.

- Integrale wijze, met één vaste contactpersoon waarbij, samen met de jongere, een duurzaam perspectief wordt nagestreefd.
- De jongerencoach heeft of bouwt een netwerk, heeft kennis van verschillende interventies en leefgebieden.
- Er wordt gemonitord welk effect de inzet van de jongerencoach heeft.

WERKPLEIN TWENTE

Samen met de 13 andere Twentse gemeenten en het UWV nemen we deel aan Werkplein Twente. Binnen Werkplein Twente ondersteunen we werkgevers met personeelsvragen, bij het invullen van sociaal ondernemerschap en informeren wij hen over arbeidswetten en subsidiemogelijkheden. Daarbij bieden wij oplossingen op maat, want een sterke arbeidsmarkt in Twente is randvoorwaardelijk om onze doelen op andere gebieden te kunnen behalen.

Binnen het Werkplein Twente werken Adviseurs Werkgeversdienstverlening, die actief lokaal de verbinding zoeken met onze werkzoekendenbegeleiders.

Op deze manier worden vraag en aanbod bij elkaar gebracht. We creëren kansen en plekken voor als onze (kwetsbare) doelgroepen.

CONCEPT

Hoofdstuk 9. Communicatie, bereik

Ons streven is ervoor te zorgen dat een zo groot mogelijk aantal van onze inwoners financieel stabiel kan zijn. Communicatie vormt een ondersteunend middel om dit doel te bereiken. Het onderzoek van KWIZ benadrukt de cruciale rol van communicatie bij het verminderen van de armoedeproblematiek.

Hierbij gaat het niet alleen om de beschikbare communicatiemiddelen, maar ook om samenwerking, heldere taal, verbeterde toegankelijkheid, verlaagde drempels en vergroting van het bereik.

Het nieuwe beleid maakt een verbinding met de beleidsterreinen Participatie, Wmo en Jeugd. Door beleidsterreinen met elkaar te verbinden, versterken we het Sociaal Domein op diverse vlakken. Zoals eerder beschreven is het beleid niet alleen ingericht met actuele en nieuwe regelingen. De uitvoering door professionals speelt een belangrijke rol in de armoedebestrijding onder inwoners van Hof van Twente.

9.1 Wat doen wij al

Op dit moment voeren we al communicatie om onze inwoners te bereiken. Jaarlijks zetten we verschillende middelen in om dit te realiseren. Hierbij maken we gebruik van onze website, sociale media en verspreiden we een nieuwsbrief onder de inwoners die een uitkering ontvangen. Bovendien communiceren we over onze regelingen via samenwerkingspartners. We zullen deze benaderingen blijven voortzetten.

Onze professionals zijn extra getraind in gesprekstechnieken en motiverende gespreksvoering. Naast het aanleren van betere gesprekstechnieken is het essentieel dat iedereen zich richt op een aanpak waarbij vertrouwen, oprechte belangstelling en respect voor de klanten centraal staan. Dit is cruciaal om effectieve hulpverlening te kunnen bieden. We werken volgens de 'menselijke maat' en volgens de bedoeling van de wet.

9.2 Wat gaan wij extra doen?

We streven ernaar dat het voor onze inwoners duidelijk is welke regelingen en vormen van ondersteuning beschikbaar zijn, en we zorgen ervoor dat deze informatie gemakkelijk toegankelijk is. We hanteren de mogelijkheid van directe toekenning voor huishoudens die al een uitkering ontvangen. We vereenvoudigen het aanvraagproces en stellen een eenduidige en laagdrempelige toegang in voor iedereen. We hernieuwen onze website en actualiseren ons communicatieplan.

Met deze intenties als uitgangspunt organiseren we voorlichtingsbijeenkomsten op scholen en bij sportverenigingen om te informeren over de beschikbare regelingen en vormen van ondersteuning. We verspreiden ook flyers met informatie over deze regelingen op scholen en bij verenigingen.

Daarnaast leggen we meer nadruk op bewustwording en maken hiervoor gebruik van samenwerkingspartners. Speciale aandacht gaat uit naar de werkende armen als een specifieke doelgroep. Een intensievere samenwerking en overleg tussen werkgevers en de gemeente dragen bij aan bewustwording bij zowel werkgevers als werknemers. Dit doen we via het netwerk van Werp Klein Twente, ROZ en ons eigen ondernemersloket. Hierbij wordt benadrukt dat werkgevers of werknemers zich bij de gemeente kunnen melden als er sprake is van financiële problemen.

Het vroegtijdig opsporen van betalingsachterstanden, oftewel Vroegsignalering van schulden, stelt ons als gemeente in staat om deze doelgroep nauwkeuriger in kaart te brengen en tijdig hulp te bieden. We hebben als doel om geldproblemen bespreekbaarder te maken en het hardnekkige taboe rondom armoede en schulden te doorbreken. In Nederland houden mensen vaak hun financiële problemen voor zichzelf, wat kan leiden tot opstapeling van schulden. Het bespreekbaar maken van deze kwesties, zowel binnen het eigen netwerk als met professionele hulpverlening, vormt een essentiële eerste stap naar een oplossing.

Door actief de dialoog aan te gaan met onze inwoners en hun vertrouwen te winnen, willen we tegemoetkomen aan de schaamte die vaak gepaard gaat met financiële problemen. Dit helpt de drempel te verlagen, zodat mensen openlijk praten over hun geldzorgen en hulp durven te zoeken. Het delen van verhalen door ervaringsdeskundigen, die door het bespreken van hun eigen problemen uit de schulden zijn gekomen, draagt bij aan deze aanpak. Mensen zijn doorgaans eerder geneigd advies aan te nemen van iemand met persoonlijke ervaring, omdat zij zich (deels) kunnen identificeren met deze individuen.

9.3 Hoe gaan wij het organiseren?

Om ervoor te zorgen dat de minimaregelingen voor mensen met een laag inkomen optimaal worden benut, is het cruciaal om veel aandacht te besteden aan communicatie. De communicatie-inspanningen zullen zich richten op de volgende doelgroepen:

1. Inwoners van de Hof van Twente

Om ervoor te zorgen dat onze inwoners op de hoogte zijn van de regels en indien nodig hiervan kunnen profiteren, zullen we hen regelmatig informeren over de regelingen in ons minimebeleid. Dit doen we door gebruik te maken van de volgende middelen:

- Informatiebijeenkomsten (scholen, sportverenigingen, Vluchtelingenwerk, Salut,)
- Website van de Hof van Twente (korte animatiefilmpjes)
- Informatie verspreiden via Gemeentenuws in het Hofweekblad
- Informatie via Facebook en Instagram (korte animatiefilmpjes)
- Informatie verspreiden via gemeentelijke nieuwsbrief
- Flyers/folder (voor verzorgingshuizen/buurthuizen/scholen/kringloopwinkels, action, e.d.)

2. Vrijwilligers en medewerkers van zorg- & welzijnsorganisaties Salut en Vluchtelingenwerk die te maken hebben met minima.

Binnen onze gemeente komen er, buiten onze eigen medewerkers om, verschillende disciplines dagelijks in contact met inwoners die in de problemen zijn geraakt of dreigen te raken door een tekort aan financiële middelen. De vrijwilligers en professionals, zoals huisartsen en fysiotherapeuten, spelen een cruciale rol bij het signaleren van armoede en gerelateerde problemen. Het is voor ons als gemeente essentieel om hen volledig en regelmatig te informeren over ons armoedebeleid. We maken hiervoor gebruik van de volgende middelen:

- Nieuwsbrief per mail;
- Bijeenkomst om iedereen te informeren
- Dagdeel met elkaar fysiek in het gemeentehuis

3. Eigen personeel

Om ervoor te zorgen dat de regelingen uit ons armoedebeleid correct worden uitgevoerd, is het belangrijk dat ons eigen personeel ook goed geïnformeerd blijft. Onder het eigen personeel verstaan we de collega's van Werk en Inkomen, WMO en Jeugd en Burgerzaken die in contact zijn met inwoners van Hof van Twente. Om hen regelmatig op de hoogte te brengen, maken we gebruik van de volgende middelen:

- Nieuwsbrief per mail
- Jip intranetpagina
- Bijeenkomst om iedereen te informeren
- Kennis-, Inspiratiesessies, broodje Hof

4. Lokale toegang bij Salut – Jouw Loket

Wij hechten veel waarde aan een centrale, lokale toegang voor onze inwoners. Voor het armoedebeleid blijft de toegang dan ook centraal via Welzijnsorganisatie Salut en via de Integrale Front Office (IFO). Dit betekent dat inwoners voor informatie en hier terecht kunnen voor het indienen van aanvragen van regelingen uit het armoedebeleid en Schuldhulpverlening.

We stellen voor om tijdelijk, voor een periode vanaf 1 januari 2025 tot 1 juli 2025, een extra ochtend open te zijn voor 'Jouw loket bij Salut'.

De integratie van medewerkers die de Participatiewet, de Wmo 2015, Wet Inburgering 2021 en Schuldhulpverlening uitvoeren met medewerkers van de Zorg- en Welzijnsorganisatie Salut draagt eraan bij dat signalen van participatie, armoede en schulden worden opgepikt en gemeld. Hierbij gaat het om tweerichtingsverkeer, waarbij vrijwilligers en professionals van Salut overleggen met en verwijzen naar medewerkers die de Participatiewet, de Wmo 2015, Wet Inburgering 2021 en Schuldhulpverlening uitvoeren, en andersom. Dit betekent voor alle medewerkers dat ze op de hoogte moeten zijn van elkaars werkzaamheden, signaleren een grotere rol gaat spelen in een ieders taakopvatting, maar ook dat samenwerken tussen de verschillende disciplines een nog belangrijkere plek moet gaan innemen in de nieuwe werkomgeving.

Hoofdstuk 10. Middelen

10.1 Hof van Twente

- Begroot budget van het Participatiefonds inzetten voor Sport- en Cultuurfonds voor jeugd en volwassenen.
- Begroot budget Collectieve Zorgverzekering Menzis en Budget Bijzondere Bijstand Chronisch zieken inzetten bij de gemeentepolis van Menzis GarantVerzorgd 1,2 en 3.
- Begroot budget minimabeleid (waaronder kindpakket en Fashioncheque).
- Begroot budget Individuele inkomenstoeslag (verhoging voorgesteld advies aan college en Raad).
- Begroot noodbudget (voor maatwerk).
- Beschikbaar begroot budget themanotities.
- Maatschappelijke participatie (begroting voorgesteld advies aan college en Raad).

10.2 Landelijke regelingen

- Stichting Leergeld (via Sam& voor alle kinderen)
- Jeugdfonds Sport & Cultuur (via Sam& voor alle kinderen)
- Stichting Jarige Job (via Sam& voor alle kinderen)
- Nationaal Ouderenfonds
- Stichting Babypullen
- Stichting Armoedefonds

- **Het Kansfonds**

Het Kansfonds ondersteunt initiatieven die kwetsbare mensen helpen om weer deel te nemen aan de samenleving, bijvoorbeeld door het bieden van maatschappelijke opvang of het bevorderen van zelfredzaamheid.

- **Nationaal Fonds Kinderhulp**

Kinderhulp is er voor alle kinderen en jongeren in Nederland tussen de 0 en 21 jaar die te maken hebben met armoede. De 2 belangrijkste eisen zijn: Komt het kind door de financiële situatie iets te kort? En zijn de gemeente en andere (lokale) voorzieningen niet toereikend?

- **Jeugdeducatiefonds**

Waar geldgebrek een belemmering is in de ontwikkeling, kunnen scholen een beroep doen op het Jeugdeducatiefonds. Aanvragen gaat via de basisschool.

- **Stichting Kinderen van de Voedselbank**

Zij zetten zich in om de maatschappelijke gevolgen van kinderarmoede in Nederland tegen te gaan, voor kinderen waarvan de ouders gebruik moeten maken van de voedselbank. De focus ligt op het aanbieden van pakketten met nieuwe kleding, schoenen en cadeautjes.

Wil armoede breed aanpakken. Geven geen individuele steun maar gelooft in de kracht van lokale organisaties. De website Hulp bij Armoede brengt hulpzoekende en hulporganisaties samen.

- **Linda Foundation**

De LINDA foundation is bestemd voor (alleenstaande) ouders met kinderen die in financiële nood verkeren. Gezinnen komen eenmalig in aanmerking voor een pakket. Professionals kunnen zich opgeven als intermediair, waarna zij een aantal gezinnen kunnen verwijzen naar de LINDA Foundation. Wil je meer weten, kijk dan op: lindafoundation.nl

- **Vincentiusvereniging**

Zij bieden directe en persoonlijke hulp aan gezinnen en alleenstaanden die in armoede leven of daarin dreigen terecht te komen, bijvoorbeeld door een financiële bijdrage of door goederen.

- **Clothing4U**

Geven mensen die in (stille) armoede leven een nieuwe set kleding.

- **Vakantiebank**

Heeft als doel mensen met een inkomen rond bijstandsniveau een onbezorgde vakantie week aan te bieden op een locatie in Nederland.

De Höfte 7, 7471 DK Goor

Postbus 54,7471 AB Goor

0547 – 85 85 85

Info@hofvantwente.nl